

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . 2.—
 za Nemčijo celoletno . . . 28.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . 2.—
 V upravi prejeman mesečno . . . 1:30
Sobotna izdaja:
 za celo leto . . . 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

Inserati:
 Enostopna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat . . . po 20 v
 za dva- in večkrat . . . 15,,
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Poslano:
 enostopna pettivrsta po 40 vln.
 Izhaja vsak dan, izvenom nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Laž, ki je vendar ni več.

Kadar pogine laž, vstane iz groba sto teptanih resnic. Odkar je laško krivopri-sežništvo samo zadavilo laž o laškem za-vezništvu, praznujemo vstajenje resnic: po-litiko ravne, zmagoslavne smeri. Dokler smo bili z Italijo zvezani, smo se zlasti za časa Aehrenthala na vseh koncih in kra-jih zadeli in bunko za bunko prejeli. Za-leteli smo se z glavo ob kraške stene Lov-čena, ob zidove odkritega in zakrinkane-ga iredentizma v Trstu in Tridentu, na Balkanu se nismo smeli ganiti, kajti izza vsakega grma nam je zadel na uho laški diplomatični veto. Životariti smo smeli samo v toliko, kolikor nam je drago laško prijateljstvo dovolilo, in če smo se hoteli le najmanj iztegniti, nas je Italija takoj naglala pod odejo, ki nam jo je bila zme-ri-la ona. Ne samo sedanost in bodočnost, tudi naša preteklost je bila pod strogo la-ško cenzuro. Za časa lovske razstave smo morali panoramo junakov iz Visa — od-naročiti. Grof Aehrenthal je dovolil pro-slavo samo v ožjih, zaključenih krogih in vsak nekoliko glasnejši vzklík radosti na čast spominu Tegetthoffovemu je vzbudil diplomatično nevoljo.

Očetu Radetzckemu pa so odkazali pro-storček samo v mejah — šolskega pouka, in kdo ve, če bi se kakšnemu namestniku ne zmajal stolček, ako bi si bil dovolil, da bi se kje ob južni meji monarhije udeležil svečane proslave Tegetthoffa ali Radetz-kega. Narobe pa je imela naša zavezni-ka Italija vse pravice, ki se mi ž njimi nismo mogli ponašati. Smela se je gibati svobod-no, uprizarjati »stranske skoke«, kakor v aferi Algiciras, v Libijo in Albanijo, smela je javno in na skrivaj aspirirati na Trst, ki je naš že 500 let in naš Trident, ki ga imo-mo že nad 600 let, ter glasno in jasno na-stopati proti Avstriji. Ljubi mladini je bilo dovoljeno, da je smela po večkrat na leto privediti pod okni naših uradnih zastop-nikov svojo narodno mačjo godbo s klici: »Abasso l'Austrija!«, in laški list je sma-tral za najprimernejšo politiko v lovu na naročnike, da nas je dannadan polival z gnojnico svojega sovraštva.

Ker pa če so še tako preskrbovali svojo zgodovino, Tegetthoff in Radetzkih niso mogli najti, so si enostavno poma-gali tako, da so morila Oberdanka pro-glasili za svojega narodnega junaka ter ga v tej lastnosti proslavljali in častili. A no-ben minister, noben prefekt ni postal žr-tev, ker je take manifestacije trpel, dočim ni bilo državnika, ki bi ne bil znal v svojih govorih namigniti, da razumeva pod poj-mom domovinske ljubezni tudi ono sovra-štvo, ki ga kot visok dostojanstvenik sicer

ni smel javno izpovedati, a ga je vsak čutil kot nekaj samo ob sebi razumljivega in naravnega. V vojni moramo marsikaj, da mnogo prestati, toda, pri Bogu, v miru smo gotovo še mnogo več pretrpeli, pa smo smeli kazati samo — fige v žepu. Sedaj se prijemamo za glave in se povprašuje-mo, kako je bilo mogoče, v tem zaduhlem ozračju, v tem strupenem smradu laži in nesramnosti naše zavezniške živeti! Lov-čen je naš! Je-li mogoče? Ali nam Italija dovoli? Uresničilo se je vendar-le. Hvala! Bogu, zopet se smemo gibati in se tudi hočemo, ker — bodi Bogu čast in hvala! — nimamo več laškega zavezniškega. Ne treba nas več skrbeti, da nam gospod Pa-šič in vrlji Nikita skočita dan za dnevom v obraz, in ne treba se nam ozirati na to, kaj v Rimu preko. Lažizavezništva je na srečo, to ponavljamo, vendar enkrat ko-nec. In siromak Gabriele! Kdo zdaj po-plača goliđe grenčice njegovih poetičnih izlivov o »mare amaro«? Morda se mu bo zdela morska voda zdaj bolj sladka, odkar se črnorumeni dvoglavi orel z vrha našega Lovčena zrcali v valovih morja, ki je »mare nostro«!

Grof Tisza o gospodarskem zblizanju z Nemčijo.

Sejo magnatske zbornice v torek, dne 4. januarja, moremo imenovati naravnost zgodovinsko. V tej seji je odgovarjal grof Tisza na interpelacijo grofa Hadika o gos-podarskem zblizanju z Nemčijo in ta od-govor je velevažna izjava ne samo ogrske vlade, ampak je važen za celo monarhijo, če vpoštevam politično moč in veljavo ogrskega ministrskega predsednika.

Agitacija za kolikor mogoče tesno gos-podarsko zblizanje monarhije in Nemčije je zadnje leto silno narastla. Da se morata obe državi gospodarsko kolikor mogoče zblizati, o tem so edini vsi glasovi; niso pa edini v tem, kako daleč naj sega to zblizanje. Čuli smo glasove, naj se ustvari carinska unija; čuli smo glasove, naj se iz-enači valuta; drugi zagovarjajo zopet pre-ferenčno carino, ki naj za druge države ne velja; tretji zastopajo misel, naj se začasno uvede za gotove produkte vmesna carina, ki naj tekom let vedno bolj pada, dokler ne dosežemo carinske zveze itd. Predolgo bi bilo naštevati vse mogoče oblike, v ka-terih naj bi se izvedlo gospodarsko zblizanje; vsaj je skoro ni gospodarske znan-stvene avtoritete, trgovske zbornice in po-litične osebnosti, ki ne bi jezdila svojega posebnega konja!

Avstrijska vlada se je napram vsem mogočim predlogom, ako se ne motimo,

dvakrat izjavila, ampak zelo nedoločno: enkrat je prinesel oficijozni »Fremdenblatt« kratko notico, enkrat je pa govoril grof Stürgkh.

Grof Tisza je izjavil, da je neoporečen privrženec najintimnejše zveze z Nemčijo. Toda ta svoj program je takoj omejil: »... v kolikor je ista mogoča brez škode bodisi za nemške ali avstrijske ali ogrske gospodarske interese!« Kdor hoče iti dalje, preko te meje, tega imenuje grof Tisza »največjega škodljivca te zveze.«

To se glasi nekako tako, kakor če bi bil grof Tisza rekel: Gospodarska zveza z Nemčijo je dobra, ampak po principu »do, ut des«. Kolikor jaz tebi, toliko ti meni! Stališče, katero mora odobravati vsak pa-meten človek.

Med »škodljivce« šteje grof Tisza dve vrsti ljudi: »Doktrinarje« ki presoajo vsa-ko vprašanje s stališča svojih teorij in pa take politike, »ki rešujejo gospodarska vprašanja po svojih političnih ozirih, željah in tendencah.« Ti oboji se ne ozirajo na praktike, katerim se gre za kožo, in ki na-vadno plačajo ceno za napake doktrinar-jev in politikov. Zato želi grof Tisza, »naj igrajo prvo vlogo pri rešitvi tega vprašanja kompetentni praktični činitelji«, to se pravi: ljudje, ki vedo, kaj je denar.

Praktičnega stališča grofa Tisze ni tež-ko razumeti. Ogrska je prvovrstna eksport-na dežela za žito. Žito je bilo vedno iskan produkt in bo po vojski še bolj. Zato ogr-skim agrarcem (ki so ob enem politični vo-ditelji Ogrrov — grof Tisza ima sam 38.000 oralov zemlje!) ne more biti vse eno, pod kakšnimi pogoji in po kakšnih cenah naj se žito izvažja. Žito in živina sta pa za Ogre tudi edina eksportna produkta in Ogrri ne morejo n. pr. izgub pri eksportu poljedel-skih pridelkov izenačiti z dobički industri-j-skih izdelkov. Ogrska je dalje mlada indu-strijska dežela. Ogrska vlada je naložila lepe milijone v podpore domačih industri-j-skih podjetij, katerih gotovo ne bo zlepa žrtvovala na korist komurkoli, ampak bo hotela imeti za eventualne izgube pri in-dustriji odškodnino na tak ali tak način. Do, ut des! Da zavzema ogrska vlada tako stališče, jo sili tudi vprašanje naše valute. Kolikor več žita pojde iz dežele in za ko-likor boljše ceno in kolikor manj tujih iz-delkov bo prihajalo v deželo, toliko krep-kejšje bo ogrsko gospodarstvo in seveda to-liko večji tudi politični vpliv Ogrske po re-ceptu: Denar sveta vladar. Ogrska najema tuja posojila na svoj račun in sama uprav-lja svoj državni dolg.

Za našo državno polovico so razmere slične. Po vojski bomo morali postati ozi-roma ostati zelo skromni, če hočemo zopet nele priti tja, kjer smo bili, ampak napre-dovati. V Avstriji je industrija (oziroma bo

morala postati) eden najvažnejših virov do-hodkov in industrija bo morala gledati, kje in kako bo našla odjemalcev. Tu se pora-jajo znatne težave za gospodarsko zbliza-nje. Tudi teh ni prezrl grof Tisza: »... poleg oznanjevanja visokoletečih teorij se v Av-striji in v Nemčiji vedno bolj povdarjajo praktične težave.« Slično se je izjavil tudi ravnatelj nemške banke, Gwinner, gotovo dober poznavalec ne samo nemških, ampak tudi avstrijskih razmer.

Praktiki, o katerih je govoril grof Ti-sza, so pri nas v prvi vrsti veliki zavodi, banke in industrijska podjetja. Banke so pri industrijskih podjetjih močno udeležene in zato ne more biti niti bankam niti njih-ovim varovancem niti državi kot taki vse eno, pod kakšnimi pogoji naj se razvija naš izvoz, ki je glavni pogoj saniranja naše va-lute. (Da je treba našo valuto »sanirati«, to je izjavil sam novi trgovinski minister dr. Spitzmüller v svojem nastopnem govoru.) Zato je potrebno, da bodejo igrali popir, svinčnik in računica važnejšo vlogo pri re-šitvi tega vprašanja kakor najlepše »dok-trinarske politične želje«, da govorimo z grofom Tiszom.

V svojem novoletnem govoru je grof Tisza z vso njemu lastno brezobzirnostjo povedal, da hoče ogrska vlada čuvati do zadnjega nad državno samostalnostjo Ogr-ske; to svojo izjavo je debelo podčrtal v svojem odgovoru na interpelacijo Rakov-skega. Da je gospodarska neodvisnost naj-tesnejše spojena s politično samostojnostjo, je jasno. Kdor pazno prečita zadnje tri go-vore grofa Tisze, temu bo zveza popolno-ma jasna.

J. P.

Vojaške vesti.

Odlikovanja. Častno svetinjo za štiri-desetletno zvesto službovanje je dobil voj-nadučitelj IX. razreda Puschnjeg Mihael, pri voj. geogr. zavodu. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil polkov-nik 17. pp. Franc Perner, poveljnik nekega črnovoj. pp. Ponovno najvišje pohvalno priznanje je dobil poročnik 30. pp. dr. jur. Ivan Kavčič. Najvišje pohvalno priznanje sta dobila: stotnik 4. trd. top. p. Vladimir Plesnik in stotnik tel. p. Avgust Ribič. Sre-brn zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje sta dobila: desetnik 3. gor. top. p. Leopold Šetina in rez. desetnik sap. stol. 49. Ivan Jelen. Vojno zaslužno svetinjo je dobil pionir 3. pion. bat. Štefan Rebernik. Srebrn hrabrostno svetinjo 2. vrste je do-bil rez. desetnik 4. trd. top. p. Mihelič Leo-pold. Bronasto hrabrostno svetinjo je dobil topničar 4. trd. top. p. Lavrenčič Ivan.

Častniški križec Fran Josipovega reda na traku vojaškega zaslužnega križca je

LISTEK.

Iz slovenskih nasebin v Ameriki.

(Dopis »Slovenca«.)

Brezposelnost je nekaj popustila, ali kdor govori o dobrem delavskem položaju, ne govori resnice. Še vedno je na stotočice delavcev brez dela, da morajo ostati doma ali pa pohajkovati po ulicah.

Za zapadni del dežele je dognala toza-devna preiskava, da je poletu moral počivati velik del delavstva, in da so mnogi de-lali le po par dni na teden. V dvanajstih mestih se je vršila meseca julija in avgusta preiskava o brezposelnosti, in izid omenje-ne preiskave je bil objavljen nedolgo tega. Preiskavo je vodila Metropolitan Life In-surance Comp. za zvezni delavski departe-ment, in poslednji je objavil uspeh preiska-ve. Preiskava se je vršila: v Butte, Los An-gelos, Oakland, Ogden, Portland, Salt Lake City, San Diego, San Francisco, Se-attle, Spokane in Tucana.

Preiskava se ni nanašala na celokupno prebivalstvo, ampak samo na njegov večji del. Vsega vkup je bilo obiskanih 36.537 družin, ki izkazujejo 49.333 mezdnih delav-cev. Od treh jih je bilo 6373 ali 12,9 od-stotkov brez vsakega dela, 9971 ali 20,2 odstotkov pa je imelo delni zaslužek. Sko-

raj tretjina obiskanih mezdnih delavcev je trpela zaradi nestalnega zaslužka.

Največji odstotni postavek brezposel-nih delavcev so našli v Portlandu, Orego-nu, kjer je bilo 20 odstotkov vsega delav-stva brez vsakega zaslužka, medtem, ko je 17,3 odstotkov delavcev delalo po dva ali tri dni na teden. Najboljše delavske raz-mere so našli v Ogdenu in v Utahu, in si-cer s 4,5 odstotki brezposelnih in 14,3 od-stotki deloma zaposlenih delavcev.

Mesta, v katerih je največ le deloma zaposlenih delavcev so San Diego s 29,2 odstotki, Oakland s 26,9 in San Francisco s 24,4 odstotki. Povprečno je bilo v dva-najstih mestih, v katerih se je vršila pre-iskava, le deloma zaposlenih povprečno 20,2 odstotkov delavstva.

To je bilo poletu, in težko je verjetno, da bi se na zapadu delavske razmere kaj izboljšale, sedaj ko je letina že posprav-ljena.

In na vzhodu? No, tukaj se je nekoliko na boljše obrnilo, to pa le v onih obratih, na katere vpliva direktno ali indirektno in-dustrija za orožje. Splošno pa je smatrati delavski položaj za slab, vključ obetani »prospiriteti«, in zima, ki je zdaj zavlada-la, ga pač ne bo izboljšala. Take slabe de-lavske razmere vladajo tudi v slovenski nasebini La Salle, Ill. Zaslužni se le za silo. Sicer vse tvornice še precej dobro obratu-jejo in po premogovih jamah in rovih se

tudi precej dobro dela. Ali kaj, ko je pa že vse prenapolnjeno z delavci. Če je pa človek toliko srečen, da je na delu, pa mora delati za tako majhno plačo, da se Bog usmili. Zato ni glede na delo prav nič prida. Morda se delavske razmere v naši nasebini izboljšajo šele po evropski vojski.

— V nasebini Gilbert, Minn. je pa letos vse drugače kakor je bilo lansko leto oso-rej. Zakaj tačas so bili vsi delavci-težaki brez dela in jela, letos pa se vračajo vsak mesec s precejšnjim zaslužkom in zato tudi z veseljem in radostnim srcem v svoje sta-nišče. Skrbi za obstanek in prehrano pre-dragih svojcev ni več. Prgnane so, in bla-gostanje se polagoma vrača. Kadar pa so slabi časi je tudi človek sila nataktnjen in slabe volje. Nič drugega mu ne roji in ho-di po glavi kakor strah pred prihodnjim dne-vom. Kakor izgubljenec tava po nasebini ali pa zamišljen poseda v svojem stanova-nju. V takih časih je torej nemogoče, da bi se človek le količkaj pobrijal za zadeve, ki so splošnega pomena. Ali letos ni več tako. Zato pa so se začeli pečati z mislijo, da se ustanovi »Slovensko Zavetišče«, kar bo vsekako velikega pomena v narodnem oziru za rečeno slovensko nasebino. — V Danville, Pa. namerava zgraditi znani je-klarski magnat Schwab v družbi nekate-rih drugih kapitalistov veliko tvornico za izdelavo municije. Tvornica bo stala nad 600.000 dolarjev in jo bodo zgradili v nai-

krajšem času. Zaposlenih bode blizu 1000 delavcev. Bajje imajo že sedaj naročil za prihodnji dve leti. — Kakor je posneti po clevelandskem dnevniku »Press«, prosijo tamošnji tvorničarji delavsko pomoč za 3000 izpraznjenih prostorov — pri ženskah.

300 žensk dela danes med iskre kresečimi kolesi in raznimi stroji v Cleveland Har-dware tvornici. In ti prostori bajje niso za-sedeni, da izpodrinejo moško moč, ampak ker moške pomoči primanjkuje in to zaradi tega, ker je veliko mož v ogrožene evrop-ske države odšlo in se je namah ustavilo naseljevanje. Te ženske zaslužijo do 2 in pol dolarja na dan. — Clevelandka tvor-nica The American Fork & Hoe Co., znana pod imenom »hoe trust«, je bajje dobila od zaveznikov naročilo za izdelavo pušk v znesku 10.000.000 dolarjev. Dosedaj je re-čena družba izdelovala le kmetško orod-je kakor vile in motike, ali veliko naročilo je družbo zvalilo, da prične izdelovati tudi orožje. Tako obratuje mnogo ameriškanih tvornic dandanes v znamenju krvavih me-čev. — Dr. Jožef Goričar, bivši avstroogr-ski konzul, ki je nameraval priti zadnji pe-tek v Cleveland, se je premislil in je ostal v Novem Jorku. — Poročila sta se Anton Simičič in Karolina Lundarič, oba doma iz župnije Šmartno na Dolenjskem. Svoj dom bosta naredila med clevelandskimi Sloven-ci. Nadalje so bili poročeni: Al Krapenc z Emo Cavdek ter J. Springer z Marijo Mi-

dobil domobranski višji intendant Rihard Seršen. Vitezki križec Franc Josipovega reda je dobil član domobranskega inženirskega častniškega zbora Josip Pokorn; nadporočnik 27. dom. p. Josip Simonis.

Cesarsko pohvalno priznanje je dobil stotnik 26. dom. p. Karel Ernst. Zlat zaslužni križec s krono je dobil domobranski računski nadoficijal Ivan Goričnik.

Naše čete zasedle Spič. — Blizu 200 črnogorskih topov zaplenjenih. — Proti Skadru!

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.
Dunaj, 15. jan. 1916. Uradno se razglša:

Naše vojne sile so zasledujoč premagane sovražnika zasedle s svojim južnim krilom Spič. V Cetinju smo zaplenili 154 topov razne vrste, 10.000 pušk, 10 strojníc, veliko streliva in vojnega materiala. Število v bojih za lovčensko ozemlje zaplenjenih topov se je povišalo na 45. Število včeraj privedenih ujetnikov znaša 300. Južno od Berana, kjer se sovražnik še vztrajno brani, so vzeli naši bataljoni z naskokom utrbe višino Gradino.

Dunaj, 16. jan. Uradno se poroča:
Severno od Grahova so zasledovalni boji v teku. Naše čete so na tem prostoru ujele 250 črnogorcev in zaplenile napolneno zalogo municije. Število zadnje dni pri Beranu ujetih sovražnikov presega 500.
Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 15. jan. Veliki glavni stan: Nič novega.

Berlin, 16. jan. Veliki glavni stan: Položaj v splošnem neizpremenjen.

× × ×

Črnogorsko uradno poročilo.

Rim, 14. januarja. Črnogorski generalni konzul razglša sledeče uradne brzojavke iz Cetinja:

9. januarja. Sovražnik je pričel zgodaj napadati na celem pobočju Kerzeac (na zemljevidu ga ni) — Kuk — Grabaž (na zemljevidu ga ni). Streljanje topov iz vseh kotorskih utrdb je bilo strašno. Po tej pripravi je izvedel sovražnik napad in je mogel zasesti vas Mirik (mogoče Mirac). Boj se nadaljuje. Sovražnik je napadel to bojno črto s 15.000 pešci.

10. januarja. Na severni in na vzhodni bojni črti boji v vseh smereh, a odbili smo vse napade. Sovražnikove izgube so bile velike blizu Berana in v smeri Ručovo, kjer smo vzeli dve strojnici. Na celi hercegovski bojni črti ljuti boji s sovražnikom, ki smo ga le vrgli, dasi je nastopil s 23. bataljoni, 80. topovi in s 30. strojnicami. Na Lovčenu je izvajal sovražnik posebno odločne napade s podporo topničarstva v Kotoru. Boj je bil cel dan ljut, posebno proti važni postojanki Kuk, ki je prehajala iz roke v roko in je ostala po številu premočnemu sovražniku. Danes so se nadaljevali boji na celi bojni črti.

Vhod v Cetinje.

Vojni tiskovni stan: Umikanje črnogorcev se je deloma spremenilo v divji, neredni beg. Ko je bil zlomljen odpor črno-

količ. — Vlak je povozil v Newburgu Jožefa Adlerja. Rajni je bil doma iz Gabrovka, župnija Zagradec na Dolenjskem. V Ameriki je bival 18 let. Doma zapuša mater in eno sestro. Bil je samec. V cvetju življenja v 20. letu je umrla Mary Zavirškova, hčerka uglednega in dobro znanega gostilničarja. Pokopali so jo pri Sv. Vidu v Clevelandu. V 65. letu je mirno v Gospodu zaspala Jera Turk, rojena Beččina. Rajnica je bila žena prvega slovenskega naselejenca v Clevelandu in je prišla sem pred 30. leti. Tukaj zapuša šestero otrok, namreč dva sina in štiri hčerke. Rajna je bila obče priljubljena in spoštovana žena, ki je svojo prvo skrb obračala na dobro vzgojo otrok. In reči se mora, da je vse dobro vzgojila. Nadalje sta umrla v Clevelandu John Trček, star 26 let. Zapuša čeno in enega otroka; v mestni bolnici pa je umrla 50letna Marija Marešič. Rajnica zapuša več otrok. V Newburgu je povozil vlak Antona Trbovska. Grozno ga je stroj raztrgal. Bil je na mestu mrtev. Trbovskec je bil ravno poslal nekaj denarja svoji revni družini v stari kraj in zato je bil celi dan vesel in dobre volje. Rajni zapuša v starem kraju žalostno ženo in več otrok. V rečenem mestu je umrl Rudolf Jurglić. Tukaj zapuša enega brata v starem kraju pa starše, več bratov in sester. Imel je jako lep pogreb. Pevci so mu zapeli prelepo pesem »Nad zvezdami«. Lepše pesmi za tak slučaj nima menda in ne more imeti noben narod. V collinwoodski slovenski naselbini je umrl po dolgi in mučni bolezní dobroznani in priljubljeni mož Janez Okriki v 41. letu. Pokojni je bil svojčas cerkveni odbornik in zaslužen za rojake. Bolehal je za zlatenico, kateri se je pridružila še vodenica in pobrali sta vrljega moža. Bodi vsem lahka zemljiva clevelandska!
V Clevelandu dne 1. dec. 1915.

gorskih čet že 5 kilometrov pred glavnim mestom, se sovražnik ni več upiral, marveč je brez boja prepustil Cetinje. Naše čete so popoldne vkorakale v mesto. Prebivalstvo je bilo zelo mirno. Na kraljevi palači so razobesili avstro-ogrsko zastavo.

Naše izgube na Lovčenu — 153 mož.

Iz vojnega tiskovnega stana pišejo vojni poročevalci: Vrh Lovčena je dosegel stotnik Kraus ob pol 7. uri zvečer. Naše skupne izgube med strašno težavnimi operacijami proti Lovčenu znašajo 153 mož. To malo število dokazuje taktično premoč, s katero se je pripravil boj za Lovčen.

Zmaga na Lovčenu dvignila Kotor do njegove popolne veljave.

Kolin, 16. januarja. (Kor. ur.) V neki berlinski brzojavki »Kölnischer Ztg.« se izvaja: Z zavzetjem Lovčena je doseglo drugo avstrijsko vojno pristanišče svojo popolno vanost za monarhijo in se je zadal italijanskemu vplivu na Jadranskem morju težak udarec. Črnogora je zdaj končno vržena in pteptana je veliko-srbsko-ruska stvar na Balkanu. Kakor Turčija tako razbija tudi Avstrija z udarcem za udarcem politično praznovestvo. Svet zopet vidi, da ne pomenja opora in prijateljstvo četvero-sporazuma ničesar proti združenim silam osrednjih velesil. Veselimo se upravičljivega veselja svojega zaveznika, ker je izločen zopet vztrajni sovražnik in ker se je s silovitim udarcem Rusiji zopet izbilo eno orodje iz rok.

Zavzetje Lovčena — Italijanski poraz.

Berlin. »Hamburger Nachrichten« izvajajo: Po zavzetju Lovčena, ki spada med najdrznejša in občudovanja vredna junaštva našega avstrijskega zaveznika, je ležalo glavno mesto Črne gore kot cena zmage pod nogami zmagovalcev. Italija je upala, da bo držala z Črnogoro Avstrijo v šahu. Ta kos polja se nahaja zdaj v rokah Avstrije; podobne so izginile. Na Lovčenu in v Cetinju je premagana Italija. Žalostnejše kakor Italija se v silovitem borenju narodov nobena država ne vojskuje. Trajno in načrtoma napreduje vojska zaveznikov na Balkanu. Veselo pozdravljamo novi uspeh zaveznikov: zavzetje Cetinja.

Angleži in Lovčen.

Berlin, 15. januarja. (Kor. ur.) »Tageblattu« brzojavljajo iz Rotterdama: Angleški listi ne prikrivajo svoje nevolje radi zavzetja Lovčena, krivdo izražajo na Italijo. »Times« objavljajo pismo Artura Evarsa z nadpisom: »Po Srbiji Črnogora.« Evars začudeno vprašuje; kaj so delali zavezniki na Jadranskem morju, ker je kaj takega mogoče. Obstreljevali so Kotor, a dosegli niso ničesar; liki strahovi so se prikazali na obzorju pri Dubrovniku. Kako je mogoče, da smo v kritičnem trenutku, ko nam je brezdvoma velevala čast in dolžnost, naj, če tudi v gotovi nevarnosti držimo morje prosto, da pomagamo ostanku srbske armade, dopustili avstrijski mornarici svobodo, da je lahko izpadala iz Koterskega zaliva in da je uničevala transportne ladje? Kdo je kriv te brezskrbnosti in takega cincaja?

Haag. (Kor. ur.) Listi poročajo iz Londona: Londonsko časopisje ni še priznalo nobenega uspeha osrednjih velesil tako brez omejitve, kakor zdaj lovčensko zmago. Celo o zavzetju Varšave in Przemysla so svoj čas, da sta brez pomena in so osvobjete napovedali nekaj dni prej. Zavzetje Lovčena se je pa zgodilo nepričakovano. Prve izjave časopisja so zdaj znane. Stvarni kritiki celo priznavajo nadvlado osrednjih velesil na Jadranskem morju, nazivajo Lovčen Gibraltar Jadranskega morja in izjavljajo, da je uničena cela Črnogora: Razpravo angleško časopisje nadaljuje. Listi 13. t. m. zahtevajo deloma, naj se brani Črnogora do skrajnosti, medtem ko so 12. t. m. priznavali, da Črnogore ni mogoče več rešiti. Splošno očitajo Italiji, da je zakrivala Italija ta neuspeh, ker se je obotavljala.

Angleške »ljubeznjivosti« Italijanom ob padcu Lovčena.

London. (Kor. ur.) »Times« izvajajo: Avstrija v nemoteni posesti gore Lovčen ustvari lahko v Koterskem zalivu drugi Gibraltar in prodira primeroma varno proti severni Albaniji, kar zaveznikom, posebno Italiji, ni posebno prijetno. Predno je padel Lovčen, je naglašalo italijansko časopisje, da bi imel ta dogodek posledice, ki jih zdaj naglašajo avstrijski listi. Komaj potrebno je še omenjati, da so posledice take, da bi jih morali italijanski politik prepričati za vsako ceno, a brez skrb-

no izdelanih načrtov so nemožne protiodredbe. Se li nahajajo sploh taki načrti glede na Jadransko morje? Zdaj, ko se ni posrečilo pomagati Črnigori, ko se je izjalovil isti poizkus v slučaju Srbije, se mora sklepati, če so obstajali taki načrti, da se niso srečno izvajali.

Švicarska sodba o vojnem položaju.

Bern, 16. januarja. (Kor. ur.) O vojnem položaju izvaja Stegmann: Uničujoče učinkuje, ker je odpovedala pomoč sporazuma srbskim in črnogorskim zaveznikom ne samo na Srbe in na Črnogorce, marveč tudi na vojne smotre sporazuma tako, da moramo zopet in zopet vprašati, če se vojni svet zaveznikov res ni zavedal, da zahteva priprosto strateško razmišljanje, naj se pravočasno in uspešno pomaga Srbom. Danes vemo, da je obstajala ta podpora le v ponosrečni ofenzivi ob Vardaru in v odvozu ostankov srbske armade na Krf. Zasedba Krfa je pa seveda zopet zapletla še bolj položaj nikakor ne na korist sporazumu, dasi je prizadeta v prvi vrsti Grška. Jasno je, da mora osvobjete Lovčena in zasedba Krfa najmočnejše vplivati v Italiji. Italija je zastopala vojaško in politično načelo, da ne sme postati Lovčen avstrijski. Italijani so poizkušali zamažati, da ga osvoje, zdaj morajo gledati, kako je padel ključ vzhodno jadranskega obrežja tisti Avstriji in roke, ki je še aprila odnehavala nasproti Italiji. Vojska je tako popolnoma preosnovala razmere v Jadranskem morju.

Bolgari o zavzetju Cetinja.

Soifja. (K. u.) 16. jan. »Balkanska Pošta« izvaja: Odločilnega pomena za konec balkanske akcije sporazuma je zavzetje Cetinja. Zavzetje Lovčena in Cetinja pomenja pred vsem udarec Italiji. List upa, da sporazum ne ostane več dolgo v Albaniji.

Francozi že dvomijo o uspehu solunske ekspedicije in se norčujejo iz italijanske »zaveznice«.

Pariz. (Kor. ur.) »Temps« glede na velike avstrijske uspehe v Črnigori že dvomi na uspehu solunske ekspedicije. Mogoče se Solun še porabi za temelj operacij, previdno piše, ki reši ugled sovražnikov Nemčije. Na naslov Italije objavlja »Temps« zopet očitania: Italija je zamudila priliko, napada Sočo in Alpe, a koristila se ni nič iz postojank na Lovčenu, če tudi se je to nujno priporočalo iz vojaških in političnih razlogov. Ta malomarnost tvori član v verigi napak, ki znači balkansko politiko zaveznikov, in ki smo jo pretrgali šele mi, ker smo zasedli Solun. Italiji je šlo več za koristi v Adriji, kakor za koristi zaveznikov. Žal, dogodki so se razvili hitreje, kakor odredbe proti njih razvoju. Zdaj je izglbljen Lovčen, Črnogora spada k državam, ki so postale žrtev Nemčije. Naknadno obžalovanje ne popravi izgube, a želeli bi bilo, da bi nauk vsled teh napak ne bil zaman. »Temps« poziva na slogo in na strnjene nastop zaveznikov in naj se opusti vsaka ljubosumnost.

Rusi in Balkan.

Kodanj. (Kor. ur.) »Extrabladet« izvaja: Ruska velika ofenziva, ki naj bi rešila Balkan, se li je izjalovila? Brzojavke iz Petrograda sicer izvajajo, da je sedanja tišina pred viharjem, kar pač ni nemožne, a kaj je pomagala ofenziva? Odstraniti so nameravali pritisk osrednjih velesil na Balkan, posebno na Črnogoro. Očividno so to nameravali. A v istih dneh se podajajo avstrijske čete tja in osvoje celo balkanski Gibraltar, ključ Črne gore in severne Albanije, »nezavzemljivi« Lovčen. Moremo li umevati, kako to vse gre? In o tej Avstriji, ki ustavi istočasno rusko ofenzivo, ki osvaja Črnogoro, ki neomajljivo drži že osmi mesec svoje postojanke proti Italiji, o tej Avstriji pripoveduje večina vojaških voditeljev sporazuma, da se nahaja pred polomom.

Pred ponovnim obleganjem Skadra.

Po osvobjitvi Cetinja in Lovčena bo težko ustavila črnogorska bramba napad naših čet, čeprav se govori, da se nameravajo Črnogorci zopet ustavitv v dolini Rijeke in se tamkaj braniti. Z ozirom na položaj Rijeke, katero more doseči naše topništvo takoj z višin nad Cetinjem in je bombardirati, se ne zdi ta vest preveč verjetna, ampak res je, da beže črnogorski uradi v Skader, katerega po došliih vesteh ponovno utrjujejo. Z ozirom na svoj položaj bi se mogel Skader braniti, ali ne dolgo, posebno ako osvoji naša vojska Vir Pazar in Bar. Kakor hitro bi bil Bar odsekan od Črne gore, potem bi mogla naša mornarica gospodariti na morju tja do Leša in Medove, a to bi povzročilo, da Skader ne more od tu dobivati živeža, ter je v tem slučaju vse njegovo utrjevanje brez pomena. Razen tega je v tako kratkem času zelo težko utrditi trdnjavo tako, da bi se mogla resno upirati takemu sovražniku, kakršna je vojska osrednjih velesil.

Italija ne pomaga Črnigori.

Lugano. Listi poročajo iz Rima, da je laški ministrski svet odklonil črnogorsko zahtevo po pomoči, in sicer vsled položaja na severni italijanski meji.

Usoda Črne gore in Srbije čaka Italijo.
Berlin, 16. januarja. »Berliner Tageblatt« izvaja v članku z naslovom »Usoda Črne gore«, da ni sporazum za Črnogoro čisto nič storil, še manj, kakor za rešitev Srbije. Nadaljuje: Ni potrebno, da naglašamo, kako sta se zavzeli Avstrija in Nemčija za svoja zaveznika. Nobenega naroda nismo pustili na cedilu. Na strani sporazuma se, kar se je pravkar zgodilo s Srbijo in s Črnogoro, pripeti jutri kakemu drugemu, morebiti pride prva na vrsto Italija.

Na Balkanu.

Razno iz Belgrada.

»Beogradske Novine« poročajo: Domov v Belgrad so se med drugim vrnile tudi nekatere ugledne osebe: Golub Janić, veleposestnik, arhimandrit in profesor Platon, dr. Dušan Pantić, profesor trgovske akademije, Josip Marinsković, profesor in komponist, Duja Dimitrijević, odvetnik, Toma Cincar-Janković, upravitelj carine, Mita Zivadinović, trgovec. — Generalni guverner Srbije je izdal dovoljenje, da se smejo počenši od pravoslavne novega leta, torej od 14. januarja, ljudje do 7. ure zvečer po ulicah svobodno gibati. Ta odredba ne zadene onih oseb, katere imajo dovoljenje čez 7. uro zvečer.

Srbska »Tribuna« izhaja v — Solunu.

Iz Aten se poroča: Belgrajska »Tribuna«, katere urednik je Naum Dimitrijević in katera je prenehajala izhajati, odkar se je naša ofenziva pričela v Srbiji, izhaja sedaj v Solunu.

Prevoz naših vojnih ujetnikov v Italijo. — Srbi nezadovoljni z Lahij.

Lugano, 15. jan. (K. u.) »Giornale d'Italia« poroča: Iz Drača se je odpeljal 6. jan. zadnji transport avstrijskih vojnih ujetnikov v Italijo. Srbe so odveli v Albanijo na Krf in v Bizerto, ker so Srbi bili nezadovoljni z italijansko preskrbo in ker so jih težko prevažali preko pristanišč v Barusv. Ivanu in v Draču.

Velike laške izgube v Albaniji.

Curih, 16. januarja. Švicarski listi poročajo, da se albanski vstasi ljuto bojujejo proti Italijanom. Zadnje dni je došlo v pristanišče Bari več kot 2000 ranjenih Italijanov iz Albanije.

Sanje Essad paše.

»B. Ztg. am Mittag« poroča, da obetajo Italijani Essad paši za njegovo vojaško pomoč kraljevsko krono Albanije.

Francozi in Angleži na Adriji.

London, 16. jan. (K. u.) »Daily Chronicle« izvaja: Angleži in Francozi se omejujejo v Jadranskem morju na pomožno delo. Vojaško delo so prepustili popolnoma Italiji, katere načrti so pa temni. Baje so izkrcali dve do tri divizije v Valoni, a o vojaški pomoči Črnigori se nič ne čuje. Ali so morebiti sklenili, naj se mala dežela pusti na cedilu?

× × ×

Francozi in Angleži čistijo Solun.

Pariz, 16. januarja. (Kor. ur.) »Petit Parisien« poroča iz Soluna: Solun čistijo dalje. Na ladje so privedli zopet več oseb, med njimi dve ženski, češ, da so vohunile in obveščale sovražnika o premikanju čet. Zaplenili so zelo zanimive papirje.

Proga Solun—Gjevgeji.

Carigrad, 16. januarja. Proga Solun—Gjevgeji se nahaja sedaj popolnoma v posesti štirispোরazuma. Grki so svoje osebe, lokomotive in vozove spravili v Bitolj.

Turki in Nemci proti Solunu.

London, 15. januarja. »Temps« piše, da proti Solunu ne bodo šle bolgarske čete, marveč 150.000 turških vojakov pod poveljstvom Pertev paše in nemške čete. Naloga bolgarskih čet ostane osvobjete Albanije.

Bolgarski častnik o obrambi Soluna.

Budimpešta, 16. jan. Nek višji bolgarski častnik je sofijskemu dopisniku lista »Az Est« podal sledeča poročila o bližnjem napadu osrednjih velesil na obrambno ozemlje okoli Soluna: Ententine čete utrjujejo 20 do 25 km dolgo črto od Orfana do Medewli. Pri obrambi bo zasledovalo tudi brodogje, ki je pripravljeno v Solunu in Orfanu. Čete, s katerimi razpolaga ententa, pripadajo najrazličnejšim narodnostim. Niso pa tako številne, da bi ne bilo mogoče razmeroma lahko predreti njih obrambne črte. Sodelovanje brodogje pride v poštev le pri obrambni črti, ki se do 10 km približa obrežju. Temu nasproti pa imata osrednji velesili veliko prednost, da si lahko izbereta napadalno točko. Ententa bo pri Solunu podlegla, ker je nemožne, da bi se Solun mogel držati, ko bodo zavezniki s svojo koncentracijo gotovi in napadli mesto. Obramba bo težko trajala dlje kot 3 do 4 dni. Solun pa bo deloma porušen.

Venizelos na delu.

Atene, 15. jan. »Pester Lloyd« poroča: Grška je prišla v zelo težaven položaj, ker jo hoče ententa z vedno novimi nasilstvi

prisiliti v vojno. V deželi zelo trpijo vsled blokade.

Kakor se sliši, vodi Venizelos za kulisami in v odkritem nasprotju s kraljem in vlado ententi prijazno gibanje. Eententi svetuje naj zasede čim več grških pristanišč in se zlasti polasti grških otokov. Zato je pričakovati novega nasilja.

Promet z Grško je zelo oviran. Ker je zaseden Krf, je pretrgana tudi zveza s Solunom.

Grška in Bolgarija.

Sofija, 15. januarja. Bolgarski minister za javna dela je rekel: V bližnjem času se ni pričakovati akcije proti Angležem in Francozom. Naše razmerje do Grške je trajno najboljše. Tudi Bolgarska se na tihem pripravljaja za vsak slučaj.

Diplomatične zveze med Grško in Turčijo zopet normalne.

Carigrad, 15. jan. (K. u.) Došel je grški poslanik Kallergis. Diplomatične zveze med Grško in Turčijo so torej zopet normalne; dozdej je namreč zastopal grške koristi le diplomatični poslovodja.

Novi carigradski grški poslanik o položaju. Carigrad, 16. jan. (K. u.) Grški poslanik Kallergis je izjavil nasproti časnikarjem, da grška vlada želi, naj postanejo razmere med Grško in Turčijo zopet tesnejše.

Člani srbske vlade došli v Brindisi.

Rim, 16. januarja. (Kor. urad.) »Agenzia Stefani« poroča: Člani srbske vlade s štabom uradnikov, skupno 40 oseb, in pri kralju Petru poverjeni diplomatični zastopniki zveznih vesil so došli v Brindisi.

Kralj Peter odpotoval iz Aten.

Atene, 16. januarja. (Kor. ur.) Reuter: Kralj Peter je odpotoval danes na krovu neke francoske vojne ladje. Po železnici se je odpeljal v Edipos, kamor se pripelje danes zvečer.

Čete sporazuma razstrelile kolodvor Kilindir.

Pariz, 16. januarja. (Kor. ur.) »Agence

Havas« poroča iz Soluna: Včeraj je nek oddelek zaveznikov razstrelil z dinamitom kolodvor Kilindir in istočasno razdril tračnice na dolgi progi.

× × ×

Rumunski kralj želi, naj se sklene mir.

Bukarešt, 15. jan. (K. u.) Ob včerajšnji novoletni slavnosti v metropoliji je nagovoril metropolit kralja: »Vezi med kraljem in deželo, ki nas zbirajo okolu kraljeve osebe, mogočno jamčijo varnosti in napredku Rumunije.« Kralj Ferdinand je odgovoril: »Podeli nebo, naj resnično domoljubje, ki nas vse druži v teh težkih časih, uresniči želje, naj se koncem letošnjega leta povrne mir na svet. Daj Bog, naj utripajo vsa rumunska srca složno na delu za blagostanje dežele. Na tej poti ostanem voditelj, ki ga preveva ljubezen do dežele.«

Rumunija do spomladi — lahko nevtralna.

Sofija, 15. januarja. Diplomnik »Utra« je imel razgovor z rumunskim ministrskim predsednikom Bratianujem, ki je rekel tudi to-le: »Nihče od sosedov ne misli Rumunije prisiliti, da opusti svojo nevtralnost. Rumunsko nevtralnost se do spomladi lahko smatra za zagotovljeno. Kako se bo odločila Rumunija, bodo določili spomladanski dogodki.«

Kako se bo vozilo rumunsko žito v Avstrijo.

Z Dunaja se poroča: Med avstrijsko, nemško in rumun. želez. upravo se je sklenilo: Avstriji in nemške železnice bodo od ponedeljka 17. jan. dalje vsak dan poslale 250 praznih vagonov po 15 ton v Rumunijo, in sicer 40 vagonov v Verciorovo, 30 vagonov v Predeal, 50 v Riul Naduluk, 50 vagonov v Palanko in 80 vagonov v Burdujeni. S teh postaj se vagoni razpošljejo po potrebi na razne nakladalne postaje. Najkasneje tekom osmih dni morajo vagoni zopet oditi iz dežele.

Velik uspeh naših čet pri Oslavju. — Sovražni letalec nad Ljubljano.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 15. jan. 1916. Uradno se razglša:

Sovražnik je tudi včeraj streljal na prostoru pri Naborjetu in pri Rablju, posebno na posamezne kraje. Naše čete so iztrgale ob goriškem območju Italijanom po zadnji bitki močno utrjeno zasedeno postojanko pri Oslavju.

Neki sovražni letalec je preletel Ljubljano in je metel bombe. Ranjen ni bil nihče in povzročil ni nobene škode.

Dunaj, 16. januarja. Uradno se poroča:

Ob primorski fronti je proti hribu Sv. Mihaela goriškemu in tolimskemu območju kakor tudi proti Mrzlemu Vrhu postal topovski ogenj silovitejši, ne da bi sovrážna pehota kje napadla.

Pri osvojitvi posadke za cerkvijo na Oslavju, o kateri se je že včeraj poročalo in katero so zavzeli oddelki polkov št. 52 in 80, je bilo ujetih 933 Italijanov, med njimi 31 častnikov, ter zaplenjene tri strojne puške in trije metalci min. Tudi pri tolimskem območju so naše čete vzele nek sovražni strelski jarek.

Ob tirolski fronti so bili topovski boji v odsekih Schluderbacha in Lavaronne-Folgarija živahnejši.

Med svojimi domačimi gorami ob ogroženih mejah svoje dežele zvesto stojč na straži obhajajo danes s puško v roki tirolski cesarski lovci stoletnico svoje ustanovitve. Hvaležno se spominja vojna sila na severu in jugu slavni činovi ter vrlih čet, v katerih še vedno živi duh junakov iz leta 1809 in katere so si v velikem borenju sedanjosti vnovič priborile neusahljiv lovor.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

Rim, 13. januarja. (Kor. ur.) Uradno poročilo: Ob celi fronti je trajalo dalje delovanje artiljerije, katero so izpopolnjevala podjetja letalcev. Sovražne baterije so metale kroglice, posebno zažigalne granate na naše postojanke na Monte Altissimo (med Gardo in Adizo) na Valle Terragnolo (Adiza) in Borgo (Sugana). Škode ni. Naša artiljerija je porušila sovražna kritja vzhodno od prelaza Oregon in streljala na kolono čet, ki so korakale v dolino Koder (Zila) in Jezersko (Zilica) in jih je raskropila. Pri Javorčku (Bovška kotlina) in pri Sv. Martinu sino odbili male sovražne napade. Ob spodnji Soči je sovražna artiljerija streljala v Gradiško, Sagra in Trzič. V odgovor je naša obstreljevala Devetake in Opatjeselo. Dne 11. januarja je metal nek naš letalec bombe na sovražne barake med Tione in Breghuzzo v Judikarijah in se nato nepoškodovan vrnil.

Nov ruski poraz ob besarabski meji. — Ogromne ruske izgube.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 15. jan. 1916. Uradno se razglša:

Novoletna bitka v vzhodni Galiciji in ob besarabski meji se nadaljuje. Prostor pri Toporovcu in vzhodno od Raranca je tvoril zopet pozorišče ljutega borenja, ki je v ljutosti prekosilo vse prejšnje na tem bojišču se vršče boje. Vztrajni sovražnik je vodil včeraj štirikrat, na posameznih mestih šestkrat, svoje 12 do 14 vrst globoke napadalne oddelke proti postojankam, za katere se bije vroč boj. Vrgli smo ga vedno zopet nazaj, ne reško v bližnjem boju z bajonetom. Za izgube sovražnika poda merilo dejstvo, da so na bojnem prostoru neke avstrijske brigade našli nad 1000 ruskih trupel. Ujeta sta 2 ruska častnika in 240 mož. Vrlj branilci so držali vse svoje postojanke; Rusi niso pridobili nikjer niti pedi na prostoru.

Ob Stripi in v Voliniji nobenih posebnih dogodkov.

Dunajska deželna bramba je odbila ob Korminu premočen ruski napad.

Dunaj, 16. januarja. Uradno se poroča:

Nov težki poraz, katerega so Rusi doživeli na svoj novoletni dan, je bil včeraj zopet vzrok bojnega odmora, katerega je od časa do časa motil topovski ogenj, ki je bil včasih močnejši, včasih slabjši.

Južno od Karpilovke v Voliniji je neko poizvedovalno poveljstvo napadlo rusko predpostojanko in pobila njeno posadko.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 15. jan. Veliki glavni stan: Pred bojno črto avstrijskih čet se je izjalovil ruski napad pri vojni skupini generala pl. Linsingena v pokrajini pri Czernyszu.

Berlin, 16. jan. Veliki glavni stan: Položaj v splošnem neizpremenjen. Vrhovno vojno vodstvo.

NOVA RUSKA OFENZIVA OB BESARABSKI MEJI.

Črnovice, 16. januarja. Ruski listi pišejo o novi ruski ofenzivi ob besarabski meji, da se hoče tu še enkrat preizkusiti rusko vojno silo. V ta namen je med Tarnopolom in Raranca postavljen 1 milijon mož, ki morajo, četudi jih stane težke žrtve, končno doseči uspeh.

Bukarešt, 16. januarja. Poročevalec »Minerve« poroča iz Dorohioia: Rusi dobivajo ob besarabski meji neprestano ojačanja pehote in konjenice. Pripeljali so tudi več topov velikega kalibra. Boj se razteza ob celi bukovinski fronti, vendar je pri Raranca, Mahalli in Bojanu najhujši.

3500 TOPOV.

Petrograjski »Vestnik« poroča: Iz Kijeva so došla poročila, da postajajo boji ob meji vedno silovitejši. Rusi so tu vrgli

Turčija v vojski.

TURSKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 15. januarja. (Kor. ur.) Iz turškega glavnega stana: Ponoči od 9. na 10. januar je pričel sovražnik začetkoma z malimi silami napade in presenetljive napade na levo krilo našega središča. Ko smo odklonili te poizkuse, je pričel sovražnik od 11. na 12. januarja z novimi ojačenji splošno ofenzivo na fronti 150 km med goro Karataš južno od reke Arras in Išanom, južno od Mila. Boji, ki se tam že skoraj pet dni ljuto razvijajo, potekajo vsled neprimerne hrabrosti naših vojakov, ugodno za nas; naši vojaki so pričeli skoraj v vseh odsekih protiofenzivo. Po zadnjih došlih poročilih so se vršili boji v vsakem posameznem odseku takole:

Napade Rusov, ki so jih izvedli z malimi silami od 9. na 11. januarja proti odseku v pokrajini Ischan do Id, so odbile naše čete z bajonetnim bojem. Sovražnik je izgubil več sto mrtvih.

Ponoči od 11. na 12. prosinca je napadel sovražnik z močnimi silami naprej potisnjene postojanke med reko Arras in goro Karataš, ki leži južno od navedene reke. Naše čete niso le vzdržale naskokov štirikrat močnejšega sovražnika, marveč so izvedle na posameznih točkah protiofenzivo in so zadale sovražniku resne izgube.

Po živahnem dvoboju pehote in topničarstva je sovražnik 13. januarja ljuto napadel, a napad se je izjalovil, ker smo ga sprejeli z močnim ognjem. Popoldne je sovražnik iznova ljuto napadel vse naprej potisnjene naše postojanke v tem odseku. Z bajonetom smo vrgli Ruse iz nekaterih naših strelskih jarkov, v katere se jim je posrečilo vdreti.

Sovražnik je napadel ponoči 11. januarja naše postojanke v odseku med severnim tekom reke Arras in višine Narman. Del naprej potisnjenih postojank na robih

v bojno črto 800.000 mož in delujejo s 3500 topovi.

FRANCOSKI ČASTNIKI NA BESARABSKI FRONTI.

Črnovice, 16. januarja. Ruski ujetniki pripovedujejo, da se nahaja v Chotinu in Mohilevu cel štab francoskih častnikov, ki so prideleni ruskemu vojnemu vodstvu.

NAPAD NA PETROGRAD ALI MOSKVO?

Petrograd, 15. januarja. »Birževie Vedomosti« pišejo: Nemške čete, ki jih na Balkanu ne bodo več rabili, bodo prepeljali v Rusijo na vzhodno nemško fronto. List pravi dalje, da Nemci pripravljajo napad na Petrograd ali Mosko.

GORLICE.

Krakov, 16. januarja. Mesto Gorlice bodo nanovo sezidali. Došli so že inženirji, ki delajo načrte. Vojaške oblasti bodo v spomin odločilne bitke postavile velikanski spomenik, katerega so že pričeli delati.

BOLGARSKI POLITIK O RUSIJI.

Sofija. (Kor. ur.) Liberalni politik Mitakov piše v oficijoznem listu »Narodni prava«: Če vodijo milijoni uničevalno vojsko, če stoji velika Rusija pred prepadom in če plaka nad milijoni beguncev, če je Srbija in pol Rusije v solzah in v krvi, ni zakrivil tega ne kralj Ferdinand in ne pruski militarizem. Ruski državniki so hoteli zdaj na gomilah ostalih slovanskih narodov zgraditi veliko rusko državo. V tem tiči velika krvna krivda na usodi Rusije in slovanstva.

Rusija nima nobenega državnika in diplomata danes, ruski dvor plava v političnih grehah. Vse svobodo ljubeče duhove v Rusiji odstranjujejo in zasledujejo. Voditelji ruske državne ladje so topi ljudje, ropazeljni, podkupljivi in zapravljivi. Od brezpametne v verige vkovane množice, ki predstavlja danes ruski narod, od brezvestnega vlačanja vladarske rodbine polne srbskih in črnogorskih princezini se ni mogel pričakovati drugačen uspeh. Pod grehi te dupljine greha ječi danes vse slovanstvo. Če bi mogel danes ruski narod dvigniti svoj glas, bi s solzami ponovil moje besede.

ZIVLJENJE V HOLMU.

Krakov. »Nova Reforma« poroča iz Holma: Po stoletnem ruskem hlapčevstvu se polsko življenje tu zopet mogočno oživlja. Holmski prebivalci pripovedujejo, da so skušali Rusi pred svojim odhodom tamonjše ljudstvo ostrašiti pred našimi četami. Kmalu pa so se ljudje prepričali o človekoljubnem nastopanju avstrijskega in nemškega vojaštva, kateremu sedaj neomejeno zaupajo.

ZBOROVANJE RUSKE DUME.

London, 16. januarja. »Times« poročajo iz Petrograda: Dobro poučeni krogi sodijo, da se skliece čuma 4. februarja na daljše zasedanje.

vzhodno od Azaba, ki jih je bil zasedel sovražnik, smo vzeli s protinapadom. Sovražniku smo zadali precej težke izgube in smo zaplenili precej orožja in 2 strojnici. Nek naš oddelek, ki so ga obkolile premočne sovražne sile severno od Kizlar Kale, je hrabro prodril sovražno črto in se je umaknil na svojo prejšnjo postojanko, Rusom je zadal zelo resne izgube.

Sovražnik je moral 13. januarja popoldne popustiti radi napada na njegove postojanke vzhodno od Azaba del svojih postojank. Napada, ki smo ga izvedli severno od Azaba vzhodno od Kizlar Kale, radi snežnega viharja nismo mogli nadaljevati.

Ponoči 12. januarja pehotni boj in boj z bombami v odseku med višino Norman in Ischanom. Presenetljiv napad sovražnika dopoldne 12. januarja pri Arab Gedegu smo odbili, Rusov je padlo nad sto.

Ruse smo 13. januarja ob dveh njih napadih južno od Kegiga pri Kara Daghu popolnoma porazili. V zadnjih bojih so se vrgli naši častniki z revolverji v rokah, naši grenadirji pa z živio klici na sultana med zvoki narodne himne na sovražne čete in so jih prisilili, da so morale v neredu bežati. V tem odseku pripovedujejo ujetniki, da je izgubil v teh štirih dneh boja vsak njih polk vsaj 800 mož.

Na ostalih bojiščih se položaj ni izpremenil.

Carigrad, 15. jan. (K. u.) Turški glavni stan obvešča:

Kavkaška bojna črta.

Ponoči od 13. na 14. jan. in 14. jan. je ponovil sovražnik ljute napade na odsek pokrajine južno od reke Aras do potoka Narman in proti protoku severno od imenovanega odseka in ob južnem toku reke Aras do gore Karataj. Ustavili smo vse napade in jih vsled energičnega odpora naših čet uspešno odbili. V vseh navedenih odsekih ujeti sovražniki pripovedujejo, da so izgube ruskih polkov strašne

Dardanelaska bojna črta.

Neka sovražna ladja je obstreljevala 14. jan. dvakrat brezuspešno Seddil-Bahr. Naša povodna letala so metala bombe na sovražne ladje pri Mudrosu. Mem plenom pri Seddil-Bahru se, kolikor se je dognalo dozdaj, nahaja 15 topov raznih vrst, veliko streliva, več sto municijskih voz, 200 voz, veliko avtomobilov, koles in motornih koles, veliko železniškega in ženijskega materiala, živali, nad 200 navadnih in ambulantnih sotorov, sanitetni material, zaboje z zdravili, 1.000.000 kg ječmena in ovs, v vrednosti vsaj 2 milijona funtov. Najdemo še vedno velike množine pokopanih ali v morje vrženih stvari.

Carigrad, 16. januarja. (Kor. ur.) Iz turškega glavnega stana:

Iraška bojna črta.

Nadaljuje se topničarski boj s presledki pri Kut-el-Amara.

Kavkaška bojna črta.

Sovražnik je nadaljeval tudi včeraj napade na naše postojanke severno in južno od reke Arras. Posebno težke so bile njegove izgube med ljutim bojem med Arrasom in dolino Id. V tem odseku so se naše čete, ki so zadržavale en teden znatne sile blizu doline Id nahajajočega se sovražnega krila, umaknil iz svojih naprej potisnjenih postojank v postojanke, ki se nahajajo nekaj kilometrov južno od Arrasa. Med boji moža z možem v naprej potisnjenih postojankah smo zadali sovražniku velike izgube. Zaplenili smo množino orožja.

Z dardanelškega bojišča se nič ne poroča.

Naše baterije na Dardanelah.

Carigrad. (K. u.) V odgovoru na častitko v in kr. veleposlanika mejnega grofa Pallavicini povodom dardanelške zmage je v brzjavni zahvali maršal Liman paša izjavil, da so avstrijske motorne baterije peti armadi najuspešnejše pomagale.

Carigrad. (K. u.) V svojem poročilu v seji senata v ponedeljek je omenjal v svojem poročilu o vojnih operacijah minister Enver paša tudi avstrijske Škodove topove in naglašal, da so se odlično udeleževale bojev proti Angležem.

Pred velikim napadom Turkov.

Atene. »Messenger d' Athènes« poroča, da bo kmalu sledil velik napad Turčije. Turčija dela obsežne priprave. Vpoklicali bodo vse za orožje sposobne, ki bodo tvorili novo armado več stotisoč mož.

Rotterdam. Od angleške strani se poroča, da se mora računati s skorajšnjim odločnim napadom proti Egiptu. To Angleže sedaj tako skrbi, da bodo najbrže umaknili svoje čete z vseh ostalih bojišč.

Boji med rusko in turško konjenico.

Carigrad. S perzijske meje se brzjavlja o boju med turško konjenico, ki je jezдила proti Miandoalen in rusko konjenico, katero so Turki premagali in je morala bežati. Nek drug konjeniški oddelek odposlan proti Seldosu, zasleduje Ruse, ki beže proti Urmiji.

Ruskí poraz pri kraju Nemmiimaa.

Carigrad, 15. jan. (K. u.) S perzijske meje se brzjavlja: Perzijsko orožništvo ojačeno s prostovoljci se je spopadlo z Rusi pri kraju Nemmiimaa na cesti iz Teherana v Kasvin. Rusi so izgubili približno tisoč vojakov, perzijske izgube so relativno nizke.

Luristanski generalni guverner prevzel poveljstvo perzijske vojske.

Carigrad, 16. januarja. (Kor. ur.) Po zanesljivih poročilih iz Perzije je prevzel generalni guverner v Luristanu, Nizeam Sultanah, poveljstvo perzijskih narodnih sil, ki se vojskujejo z Rusi in z Angleži in je napovedal vojsko Angliji in Rusiji.

Boji na zahodu.**NEMŠKO URADNO POROČILO.**

Berlin, 15. jan. Veliki glavni stan: Na bojni črti nobenih posebnih dogodkov. Poročnik Bülke je sestrelil severovzhodno od Alberta neko sovražno letalo, ki je padlo v angleško črto, kjer jo je s strelji zažgalo naše topničarstvo.

Berlin, 16. jan. Veliki glavni stan: Sovražni monitor je brezuspešno streljal na Westende.

Angleži streljajo v notranjost mesta Lille; dosedaj se je dognala le mala škoda vsled požara.

Na frontí mestoma živahno streljanje in razstreljevanje.

Vrhovno vojno vodstvo.

Cesar Viljem odpotoval zopet na bojišče.

Berlin, 16. januarja. (Kor. ur.) Cesar Viljem je odpotoval danes popoldne na bojišče, ker je popolnoma ozdravil.

Na Hartmannswailerkopfu padlo 6000 Francozov.

Bern, 16. januarja. »Neue Züricher Ztg.« poroča, da so Francozi v boju za Hartmannswailerkopf izgubili najmanj 6000 mož.

Letalska konferenca v Parizu.

Genf. »Matin« poroča, da se bo v svrhu enotnega vodstva zračnih operacij vršila vsak mesec skupna letalska konferenca zaveznikov. Rusko poslanstvo je že dospelo v Pariz. Na Rusko se nameravajo poslati francoski instruktorji, dočim pridejo na Francoski ruski letalci, da se usposobijo za vojno službo na vzvodu.

Angleži in Francozi.

Bern. (Kor. urad.) Pariški zastopnik »Bunda« razpravlja o mnenju Francozov in o angleško-francoskih razmerah. Izvaja: Znano je, da bi se bila vojska brez Anglije že zdavnaj končala v korist osrednjih velsil. Hrabra in vrla francoska armada bi ne bila imela več streliva, ko so zasedli francoski industrijski okraj, če bi ne bila Anglija skrbela za dovoz premoga in če bi ne bila varovala dovoz streliva iz Amerike. Rusija sama bi ne bila nadaljevala vojske, marveč bi bila sklenila mir, ki bi ga plačala Francija. Italija bi ne bila nastopila. Vse to ve navadno francosko ljudstvo, ki natihoma primerja položaj Anglije s Francijo. Reči si, v Franciji se vojskuje vse zdravo moško prebivalstvo do 45. leta bodisi v ognjeni črti ali pa služi v tvornicah za bojno črto, v Angliji gre bolj za materialne stvari. Veliko Francozov bi vsaj natihoma zopet pelo staro pesem o perfidnem Albionu. Zasluge naj se ne merijo samo na vidnih dejanjih, marveč tudi po tem, koliko kdo vojski trpi. Nobenemu Francozu se ne more zameriti, če sodi, da mora Anglija še kaj storiti, da bo njen račun tako visok kakor francoski.

Angleško delavstvo proti brambni dolžnosti.

London, 16. januarja. (Kor. ur.) Na konferenci rudarjev o brambni dolžnosti je glasovalo 653.190 proti 38.100 za brambno postavo. Glasovalo ni 25.240 rudarjev o tem, kako naj se izvede odpor proti brambni dolžnosti. O tem bo sklepala druga konferenca, ki se kmalu sklíče. Tudi pododsek trozveze strokovnih društev rudarjev, železničarjev in transportnih delavcev se kmalu sestane, da razpravlja o položaju. Na konferenci rudarjev so zahtevali, naj se brambna postava umakne ali pa razveljavi.

Neinternirani Avstrijci in Nemci na Angleškem.**Iz Mezopotamije.**

London. (Kor. ur.) Iz poslaniške zbornice: Vlada je izjavila, da dozdaj na Angleškem niso še internirali 7449 Nemcev in 5088 Avstrijcev. — Podtajnik Tennant je izjavil, da je podrejena ekspedicija v Mezopotamiji indijski vladi.

Velik požar v pristanišču South Shields.

London, 15. januarja. (Kor. ur.) V pristanišču South Shields je izbruhnil velik požar. Škode je več tisoč funtov šterlingov.

Amerika in Angleška.**»Kritičen in nevaren razgovor.«**

New York, 15. januarja. Brez žice se brzjavlja: »New York Tribune« poroča iz Washingtona: Zedinjene države se pripravljajo na kritičen in nevaren razgovor z Angleško, v katerem bodo dejansko nastopile kot posredovalec Nemčije, da se napravi konec angleške blokade. Nevarnost, v kateri stoji ameriška država, res ne more biti večja in nihče si ne more zakrivati, da je nemška diplomacija blizu pomembne zmage, ko predsedniku Wilsonu priznava le manjši in manj pomembni uspeh.

Prvi balkanski vlak.

Draždani, 15. januarja. (Kor. ur.) S smrekovim zelenjem okrašen balkanski vlak se je pripeljal ob 9. uri 46. minut na tukajšnji glavni kolodvor. Pozdravil ga je med drugimi tudi saški kralj Friderik Avgust.

Berlin, 15. januarja. (Kor. ur.) Danes ob 7. uri 20 minut je zapustil prvi balkanski vlak Berlin. Vlak je tvoril paketni voz, dva osebna voza prvega in drugega razreda, en spalni voz in en jedilni voz. Na vseh vozeh so se nahajali napisi: Berlin—Carigrad čez Draždane—Dunaj—Belgrad—Sofijo.

Dunaj, 15. januarja. (Kor. ur.) Danes zvečer ob določeni uri je privozil iz Berlina prvi balkanski vlak na severni kolodvor, kamor se je pripeljal tudi del vlaka iz Monakova. K pozdravu so došli: Železniški minister baron Dr. Forster, zastopniki vojnega ministrstva itd.

Na morju.

Usodna zmeta francoskega podmorskega čolna.

Dunaj, 16. jan. (K. u.) »Agenzia Stefani« je poročala 14. t. m.: Francoski podmorski čoln »Foucault«, ki je pridrljen našim pomorskim silam, je torpediral in potopil 13. t. m. na Jadranskem morju neko avstrijsko poizvedovalno ladjo vrste »Novara«. Ker se nahaja avstrijska mornarica v srečnem položaju, da nobene ladje ne po-

greša, se mora sklepati, da se je italijanskim pomorskim silam pridrljen podmorski čoln »Foucault« zmotil in da je potopil ladjo zaveznikov.

Ponesrečeni ameriški podmorski čoln E 2. Newyork, 15. jan. (K. u.) Vsled eksplozije se je potopil ameriški podmorski čoln E 2. Mrtvih je 20, po poznejšem poročilu pa 4 možje.

Vojska v Mehiki.

ZMEDE V MEHIKI. — MEHIKANSKI GENERAL RODRIGUES USMRČEN. — HUERTA MRTEV. — ČETE GENERALA VILLA MORILE AMERICANE. — GENERAL ALMEIDA USTRELJEN.

Washington, 16. januarja. (Kor. ur.) Iz El Pasa poroča Reuter: V Madeiri je 125 Američanov pod vodstvom Maksimiana Marqueza prijel generala Rodriguesa, katerega so, kakor poroča ameriški konzul, usmrtili. Državni urad potrjuje, da so prijeli generala Rodriguesa, ker ga smatrajo za odgovornega na umoru Angleža Petra Keane, da so ujeli generala Almeida, katerega so takoj ustrelili.

El Paso, 16. januarja. (Kor. ur.) Huerta je mrtev. Proglasili so vojno stanje. Policisti, ameriški vojaki in meščani so obkrožili Mehikance, da jih preženo. Bije se ljut boj. Ranjenih je veliko.

Washington, 16. januarja. (Kor. ur.) Reuter: Tukajšnji poslanik Carranza je izjavil državnemu tajniku Lansingu izrečno, da obžaluje njegova vlada, ker so morile čete generala Villa Američane. Lansing je še enkrat posvaril Američane v pobujenih mehiških pokrajinah. Carranzova vlada postopa sicer zadovoljivo, a če ne nastopi odločnejše, nastane lahko spor med Združenimi državami in Mehiko. Carranza je brzjavil Lansingu, da zasledujejo njegovi vojaki morilce 18 ameriških mornarjev v Chihuahudi. Kabinet je sklenil, da se politika nasproti Mehiki ne izpremeni, ker se zanaša, da Carranza kaznuje morilce in da napravi zopet red.

Razna poročila.**Uspeh 17mesečne vojske.**

»Streffleurs Militärblatt« piše: Uspehi štirizveze koncem 17. vojnega meseca so približno sledeči: Osvojeno ozemlje 470 tisoč kvadrat. kilometrov. Vojni ujetniki: 2 milijona 500.000. Plen: 10.000 topov in 4000 strojníc.

Angleži proti nemški vzhodni Afriki.

London, 16. jan. (K. u.) »Reuter«: V Kapstadt je došel general Doiren, ki prevzame poveljstvo čet proti nemški vzhodni Afriki.

Pariz, 15. januarja. Ofenziva proti Nemški Vzhodni Afriki se je zopet pričela. Veliko kolonijo brani 6000 naseljencev in 7000 domačinov.

Zvišanje davkov v Nemčiji.

Finančna ministra Bavarske in Prusije sta izjavila, da bo tudi na Nemškem treba zvišati davke ravno tako kakor na Angleškem in v Italiji. Oba sta naglašala, da morajo direktni davki ostati posameznim državam ter da mora skupna nemška država seči po monopolih in indirektnih davkih. Na Nemškem se torej nameravajo držati dosedanjih temeljnih načel finančne politike, ki segajo še v Bismarckovo dobo. Bavarski finančni minister v. Breunig je tudi dejal, da se na Bavarskem dohodarine ne more še nadalje zvišati, ker bi sicer pomenila toliko kakor konfiskacijo premoženja; tudi ni misliti na to, da bi najrevnejši sloji mogli prenašati še več bremen. Torej davčna politika, ki jo vodita socialen duh in človekoljubna misel. Tudi za Prusko je finančni minister v. Lentze napovedal znatno zvišanje davkov. Tudi tam gre za nove neposredne davke, ker morajo posredni ostati za potreščine skupne

Povodenj na Nizozemskem.

Amsterdam, 16. jan. (K. u.) Povodenj na Nizozemskem se vedno bolj širi. Prebivalstvo zapušča cele okraje. Nasipi se porirajo.

Amsterdam, 16. jan. Vsled povodnji na otoku Mavken je utonilo 16 oseb. Vihar in povodenj je uničila skoraj celo ribiško brodogve. V Amsterdam dohajajo neprestano begunci z rešeno živino. Škode je vsled povodnji več milijonov. Poplavljen je dežela od Amsterdamu proti severu do Edama in proti zahodu do Purmerena. Od leta 1889. še niso opazovali tako visoke vode, kakor zdaj.

Cesar Juanšikaj.

London, 15. januarja. (Kor. ur.) »Times« poročajo iz Pekinga: Juanšikaja bodo kronali za kitajskega cesarja 9. februarja. Avstrija in Nemčija ste že priznali monarhijo. Juanšikaj sodi, da izlahka premagata v Yunnanu.

Spomini na rajnega Fr. Povšeta.

Grozen je udarec, ki ga je zadela kruta smrt Slovincem, pobravši nenadoma Fr. Povšeta, moža, kojemu bo zaradi njegovih dičnih lastnosti in neutrudljivega delovanja v prosep svojega ljubljene naroda težko najti vrednega naslednika. Cenil ga je, ki je o njem čital, vsakdo, četudi ga ni osebno poznal; toliko bolj so ga pa ljubili oni, ki so živeli v njegovem obližu ter ga opazovali pri njegovem delu.

Pisec teh vrst sem bil dve leti njegov učenc, in zato podajam cenjenim čitateljem »Slovenca« nekaj spominov nanj iz te že dolgo prešle dobe.

Leta 1869. nas je dovršila kópica Slovencev učiteljske v Gorici in čakali smo, da nam šolske oblasti podelijo kako službo na deželi. Šolstvo na Gorškem, posebno slovensko, je bilo takrat šele v povojih, in služb je bilo le malo, torej smo morali čakati na splošni začetek šol, gotovi, da potem damo Gorici slovo. Kar dobimo nekega dne vabilo, naj pridemo ob določeni uri v ulico Morelli, zdaj večinoma porušeno po italijanskih topovih, v prostoro deželne kmetijske šole, ki se je imela otvoriti to jesen v dveh oddelkih, v slovenskem in italijanskem. V italijanski oddelk se je vpisalo nad 30 učencev, ravnatelj mu je bil imenovan neki profesor Moná, rodom Napolitanec, slovenskemu oddelku pa je bil začasni ravnatelj Franc Povše, toda učenca ni bilo iz cele dežele — nobenega.

Neki nepoznan, prijazen, mlad gospod peljal nas je v učilnico, in tu se nam je predstavil kot ravnatelj Povše. Na obrazu videla se mu je navdušenost, in z lepo, gladko mu tekočo besedo opisoval nam je važnost kmetijstva posameznih držav in naših dežel, dostavivši, da je ravno v naši slovenski domovini kmetijstvo na zelo nizki stopinji le iz vroka, ker nimamo malo ali nič strokovnjaško izobraženih mož. »Vi«, nadaljeval je vedno bolj ognjeno, imeli boste kot prihodnji ljudski učitelji najlepšo priliko, da neizmerno mnogo koristite osemu, za kojega blagostno delovanje ste se odločili, svojemu lastnemu slovenskemu narodu, to pa le tedaj, ako mu boste mogli biti večji učitelji tam, kjer je njegova duša in srce, njegova moč in vse, t. j. pri njegovem gospodarstvu. To pa dosežete le tedaj, ako se v kmetijstvu temeljito izučite, preden odidete na deželo v službo. V to pa se vam sedaj nudi najlepša prilika, ako vstopite v sedaj otvoreno slovensko deželno kmetijsko šolo.

Njegove besede so nas tako navdušile, da smo se takoj vsi vpisali — edini slovenski dijaki. Pristopila sta potem še dva druga slovenska dijaka in reden pouk se je začel. Kemijo je predaval obema oddelkoma skupno v nemščini učenjak dr. König, kasneje pa, dasi trd Nemeč iz Nemčije, v obeh jezikih, spisje, računstvo in knjigovodstvo je učil r. Humer, kmetijstvo pa Povše.

Kakor druga predavanja, tako smo si tudi obe leti Povšetovo predavanje skoro dobesedno zapisovali, kajti takrat ni bilo še razen Zalokarjevega »Umno kmetovanja« še nobene slovenske strokovne knjige za kmetijstvo. Konec leta pa smo mu izročili na njegovo željo naše knjizice, in z njih pomočjo je sestavil knjigo »Kmetijstvo« v treh delih, ki jo je kot prvo te vrste razposlala Družba sv. Mohora med Slovence.

Predavanje Povšetovo je bilo živahno, jasno, prepričevalno in navdušeno. Jezik mu je bil lep, čist in teklen mu je tako miškavno gladko, da bi ga bili ne le mi v šoli, ampak ob javnih predavanjih vsi poslušali cel dan, dasi mu je bilo takrat šele 27 do 29 let.

Z dijaki in z vsemi je bil vedno prijazen in postrežljiv, sam pa zelo skromen. Svoje stanovanje je imel blizu cerkve sv. Antona poleg Korna in vsak dan ob šestih zjutraj je šel k sv. maši, kjer je imel vedno knjigo v roki.

Za hrupne veselice ni maral in se jih ni tudi udeleževal; toliko bolj vesel pa je bil, ko smo vsi dijaki s profesorji napravili skupne poučne izlete na kako večje vzorno gospodarstvo na deželi, n. pr. v Villanovo ali Monastir v Furlaniji ali kam drugod. Tedaj pa se mu ni manjkalo ne pouka, ne zabave in hrane. Le prekmalu ste nam minuli obe leti kmetijske šole; radi bi se bili podali po njegovem nasvetu na višjo kmetijsko šolo v Klosterneuburg, toda sredstev ni imel nobeden in razkropili smo se na vse vetrove. Kar nas je bilo učiteljev, smo se pač večkrat shajali v Gorici, kjer smo tudi obiskovali g. Povšeta, zlasti pa obširno polje kmetijske šole, kjer smo ga vedno našli. Vnet prijatelj Josip Suša iz Senožeč pa je zašel nekam na Ogrsko in nikdar več ga nisem videl.

Kako smo eden in drugi vršili svojo dolžnost po Povšetovih naročilih v korist naroda, dali bomo morda kmalu tudi mi, kakor on, večnemu sodniku odgovor, saj imam že jaz, dasi najmlajši, premnogo let.

M. Z.

• Naročite „Slovenca.“ •

Dnevne novice.

+ **Zastave deželne brambe.** Cesar je izdal naslednje povelje: »Ukazem, da bodi na zastavah in standartah deželne brambe na eni strani orel malega avstrijskega grba, kot njegov grb v osrčju pa genealoški avstrijsko-habsburško-lotarinški grb Moje hiše, obdan s kolano reda zlatega runa, na drugi strani začetne črke Mojega imena in v vogalih cesarska krona. Zastave in standarte naj bodo bele, obdane z menjajočimi se črnozoltimi in rdeče-srebrnimi trivoglavimi plameni, ki naj bodo enako razvrščeni. Mala krona z Mojim podpisom bodi po predpisih adjustacije pri armadi.«

+ **Ministrski svet.** Dne 14. t. m. je zboroval pod predsedstvom min. preds. grofa Stürgkha ministrski svet od 4. do pol 9. ure. Udeležili so se ga vsi člani kabineta.

+ **Volitev novega olomuškega nadškofa.** V Olomuc se je pripeljal 16. t. mes. naučni minister dr. pl. Hussarek, kot komisar pri volitvi novega knez nadškofa.

+ **Novi predpisi o kruhu.** Dunaj, 16. januarja. Danes je izšla ministrska naredba, katera znižuje dosedanje dnevno množino podjetnikov poljedelskih obratov in njihovih svojcev od 400 g na 300 g, kakor je to bilo pred žetvijo. Naredba tudi določa, da imajo osebe, ki imajo redno hrano v gostilnah ali v podobnih jedilnicah, samo pravico do kruha in dobe v onih krajih, kjer obstoje uradni izkazi o porabi kruha in moke, samo izkaznico, ki jim ne daje več pravice do moke. Tako se hoče preprečiti, da bi ti ljudje s preostanki krušnih kart kupovali moko. Da se zabrani, da bi tudi druge osebe, ki porabijo manj kruha, ne kopicile moke, se deželne vlade pooblašajo, da izpaznice za kruh in moko tako uredijo, da se zanje dobi le tako množino mlevskih izdelkov, ki v 14 dneh ne presega 1 kg za osebo. Izjeme se dovolijo lahko le v slučajih, kjer se da splošno izjemno dovoljenje, da peki pečejo testo, pripravljeno od strank.

+ **Otvoritev državnega ladjino-tehničnega poizkusnega zavoda.** Slovesno je otvoril 16. t. m. državni poizkusni zavod za tehnične zgradbe ladij nadvojvoda Karol Štefan. Zavod se nahaja pri Dunaju ob donavskem prekopu. Predsednik kuratorija, dr. pl. Derschatta, je v pozdravnem govoru na nadvojvoda opozarjal, da je zdaj sledila tudi Avstrija zgledu drugih držav z ustanovitvijo vzorcev za zgradbo ladij. Naša vojna mornarica in naše ladjedelnice so si morale dozdaj naročati vzorce novih ladij v Angliji, Nemčiji ali v poizkusnem zavodu laškega vojnega pristanišča v Spezii. Ustanovitev dunajskega zavoda utvrdi neodvisnost ob zgradbah naših ladij, kar je velike važnosti. Nadvojvoda je kratko odgovoril: Ustanovitev zavoda med težko vojsko je dogodek velike važnosti in nadaljni korak na srečno pričetni poti, da postane naša domovina neodvisna od sovražnikov. Oprostiti se moramo v času, ko gre tehnični beseda, od klasične prislovice »Nemo in patria profetus est«; da to storimo, se nahajamo na najboljši poti. Zavod so nato otvorili.

+ **Župnik Josip Čerško.** V Studencih, župnija Sv. Magdalena v Mariboru, je umrl dne 14. januarja č. g. Josip Čerško, bivši župnik v Vuhredu. Bil je tih, pobožen mož, kateri na svetu ni imel sovražnika.

+ **Iz Bohinjske Bistrice.** Pri včerajšnji nedeljski seji je občinski odbor z največjim odobravanjem sprejel predlog domačega g. župnika: »Občinski odbor si šteje v čast, izvoliti častnim občanom za občino prezaslužnega bataljonskega komandanta, blagorodnega g. Antona Luckmanna. Ves čas svojega tukajšnjega bivanja se je pokazal kot našega najboljšega prijatelja, nam šel v vseh zadevah na roke ter mu odbor s to izvolitvijo pokaže neomejeno udanost in hvaležnost vseh bistrskih občanov.«

+ **Čebelni čudež v januarju.** Iz Cerkelj na Dolenjskem nam poroča eden naših naročnikov, da so dne 11. januarja njegove čebele celi dan letale na pašo ter se polno obložene z rožnim prahom vračale.

+ **Podražanje piva.** Pivovarne so podražile pivo za 5 K pri hektolitru, gostilničarji pa za 3 K, tako da se je pivo podražilo za 8 vin. pri litru. Plzensko pivo bo še dražje.

+ **Dvoje presenečenj.** Iz Žužemberka: V naši fari služita dva moža iz vasi Reber pri vojaki, ki se oba imenujeta Jožef Hrovat. Prvi je pogosto pisal domov, o drugem že dalje ni bilo sledu. Kar dobi žena prvega obvestilo, da leži mož na smrtni postelji v neki bolnišnici na Ogrskem. Čez par dni ji prinese brzojavko, ki pove, da je mož umrl in kdaj bo pokopan. Mislite si žalost vdove in nepreskrbljenih otrok! Doma opravijo v cerkvi pogrebno opravilo in osmi dan. Čez teden dni pa zopet dobi karto iz bojišča, kjer jo mož povprašuje, zakaj mu nič ne piše. Drugi tega imena nič ne piše. Drugače, skoro smešno je bil presenečen neki mož pri vojaki. Od doma mu pošlje skrbna žena za praznike

potič, klobas in podobnih sladkosti. »Vzvel sem se,« piše domov, »ko sem zvedel, da me čaka zavoj na pošti. Toda veselje se je v žalost spremenilo. Ko mi zavoj dostavijo, se mi je odprlo pred očmi polno natlačene papirja.« So se menda potice in klobase v papir spremenile. Godi se čudo, kaj!

+ **Franc Sakser obsojen veleizdajništva.** »Wiener Zeitung« prinaša: »C. kr. deželna sodnja v kazenskih zadevah Dunaj je na predlog c. kr. državnega pravdnikštva Dunaj odredila v prid sodnji c. in kr. 5. armadnega poveljstva vršeci se kazenski stvari zoper Franca Sakserja, izdajatelja lista »Glas Naroda« v Novem Jorku, zaradi zločina po § 58 c. k. p. in § 327 v. k. p. v zmislu § 2 cesarske naredbe od 9. junija 1915, d. p. I št. 156 v varstvo pravice države na odškodnino zaplembe vsega, obtožencu Francu Sakseru spadajočega na Avstrijskem ležečega premakljivega in nepremakljivega premoženja. Tako se glasi sodba rovarškega delovanja Franca Sakserja, čegar početje smo vedno obsojali in ga odbijali od našega naroda. Od vseh poštenih ameriških Slovencev pričakujemo, da prekinje vsak kakršenkoli stik s tem možem, ki nosi na sebi sramotni pečat izdajalca svoje domovine. Kdor bo imel z njim stike, bi škodil sebi in svojcem v domovini. Zato naj vsakdo, kateri se noče odpovedati zvezam s staro domovino, vrne tudi Sakserjev list »Glas Naroda«. Sakser je s svojim početjem obsodil samega sebe

+ **K zvezdam.** »Quod rarum, carum«, pravi pregovor. Med zvezdami se planet Merkur redkokedaj vidi, zato je marsikdo željan, da bi ga videl. Slavni Kopernik je na smrtni postelji tožil, da ga ni niti enkrat v svojem življenju dobil pred oči. Da si prihrani to žalost, ga te dni lahko poiščete na večernem nebu. Merkur je nekaj večji kakor naš mesec, je izmed planetov najbližje solncu in se približno v 88. dneh zasue enkrat okoli njega. Ko bi ga z zemlje videli vse dni, bi se nam zdelo, da hodi nekaj časa na levo proč od solca, potem zopet nazaj mimo solca na njegovo desno stran, potem zopet nazaj na levo itd. Kedar je najbolj daleč na levi, ga je mogoče videti zvečer po solčnem zahodu, in kedar je najdalje na desni, pa zjutraj pred solčnim vzhodom, če ne stoji prenično. Dne 20. t. m. ob 6. zvečer doseže svojo največjo razdaljo na levo od solca (18¹/₂ stopinj, zato ga je mogoče ta dan in pa kaka dva, tri, morda še več dni prej in polet videti blizu tam, kjer je solnce zašlo. Pa ga je treba iskati koj v mraku, ker zaide že okoli četrta na sedmo uro. Stoji prav nizko: 20. t. m. ob 5. uri zvečer kakih 11, ob pol šestih le še kakih 7 stopinj nad obzorjem. Najti ga ni težko. Najprej zagleda oko Velikonočnice; na levi, višje od nje, svetli veličastni Jupiter, na desni, nižje od nje pa se blešči zvezda z rumeno lučjo. To je Merkur. Ker ni v bližini nobene druge svetle zvezde, ga ni mogoče zgrešiti.

+ **Umetne oči za invalide.** Poveljstvo celovških vojaških bolnic razglašajo: Vsi na Koroškem se nahajajoči vojak-invalidi, ki so izgubili v tej vojski eno oko in imajo torej pravico da dobe umetno, se pozivljejo da se takoj pisмено prijavijo pri c. in kr. oddelku za oči (rezervna bolnišnica št. 1 v Celovcu, poslopje stare hiralnice). Vojaki-invalidi pa, ki se nahajajo sedaj v kakem zdravilišču, naj se takoj prijavijo potom svojega poveljstva.

+ **Iz laškega ujetništva** se je oglasil, Peter Mubi p. d. Štantmanov iz Spodnje Bele pri Preddvoru. Svoji sestri naznanja da je na laškem ujet. Njegov brat Florijan je ujet na Ruskem. Najmlajši Lovrenc pa se nahaja še v vojni službi pri 17. pešpolku.

+ **Pozor vojaškotaksnim obvezancim!** Po zakonu z dne 10. februarja 1907 (drž. zak. št. 30) se morajo vse vojaški taksi zavezane osebe dotle, da prestopne njihova vojaška dolžnost vojaške takse, zglasiti vsako leto v mesecu januarju pri tisti občini, v kateri imajo 1. dne januarja tega leta svoje bivališče. Ustne

prijave sprejema v uradnih urah mestni magistrat v srednji hiši I. nadstropje. Vojaške takse so oproščeni črnovojniki le za ono leto v katerem faktično opravljajo vojaško službo. — Zglasilnim zavezancem, ki predpisane zglasitve ne podajo pravočasno ali ki jo podajo v bistvenih točkah nepopolno, se lahko naloži do 50 K denarne kazni. Vojaški taksi zavezane osebe, ki v svojih zglasilih vedoma kaj zamolče ali se zakrivijo neresničnih napovedi, zapadejo — ako dejanje ne osnuje učina kaznivega dejanja, ki se naj kaznuje po občem kazenskem zakonu — denarnim kaznim do 500 kron, če so dane posebne obtežilne okolnosti, do 1000 K. Naložene denarne kazni se izpremené v zaporne kazni, ako se ne dajo izterjati.

+ **Velik požar** je 4. t. m. uničil poslopja posestnika Ivana Beranič v Strašgonjcih in napravil škode krog 40.000 K. Iz ruskega ujetništva se je oglasil po enoletnem molku Ignacij Müller iz Trsta. Pravi, da je pisal okoli 100 pisem, ki pa na naslovljence v domovino niso došla.

+ **Stražen požar** v Bergenu je uničil 15. t. m. 20 hišnih skupin. Zgoreli so tudi 4 hoteli in tri šole.

+ **Požar v Bergenu povzročil škode do 50.000.000 kron.** Goreti je pričelo v Bergenu 15. t. m. zvečer in je divjal do jutra. Ogenj se je hitro širil, ker je bril močan sever. Predvsem je prizadet trgovinski del mesta; kolonialne blagovne zaloge so skoraj vse zgorele. Škoda se ceni začasno na 50 milijonov kron. Norveška takega požara še ni doživela.

Kardinal Mercier v Rimu.

Rim, 15. jan. Kardinala Merciera so pri dohodu v Rim številne osebe demonstrativno pozdravile. Tudi mestni svet in oficijozno časopisje, na primer »Giornale d'Italia« navdušeno pozdravljajo: »Živ simbol nesmrtnosti Belgije.«

Ljubljanske novice.

+ **Pri Oslavju** ujete Italijane so včeraj zjutraj v dolgih vrstah peljali skozi Ljubljano na ljubljanski Grad.

+ **Oddaja moke iz mestne zaloge.** Pekom se bo nakazovala moka jutri v t. o. k. trgovcem v sredo 19. t. m., obakrat ob pol devetih dopoldne na magistratu.

+ **Gospa Bukšekova,** bivša članica slovenskega gledališča v Ljubljani, je angaževana na mestnem gledališču v Varaždinu.

+ **Nakupovanje kovinaste posode.** Kakor je znano, je rok za oddajo kovinaste posode podaljšan do zadnjega t. m. Stranke se opozarjajo posebno na to ugodnost, da se dolžnostna posoda za vojne namene pri prostovoljni prodaji dražje plačuje, kakor pa potom rekvizicije. Za nadomestilo posodo so maksimalne cene. V Ljubljani je pooblaščenca za nakup dolžnostne posode le tvrdka Štefan Nagy na Vodnikovem trgu, kamor naj se posode prinaša.

+ **Ukradeno perilo.** Dne 3. t. m. je bilo v neki veži na Starem trgu ukradenega več perila. Posamezni kosi so zaznamovani s črkami J. R., M. L., M. K. Upravničenim se izroči to perilo proti legitimaciji pri c. kr. okrajni sodnji v Ljubljani, soba št. 55.

+ **Iz gubila se je v soboto zlata zapestnica** od Mestnega trga do II. državne gimnazije. Pošten najditelj naj jo proti dobri nagradi izroči v upravništvu »Slovenca«.

Primorske novice.

+ **Pismo slovenske interniranke iz Luke** v Italiji. G. Mihael Klanjšček z Goriškega je prejel naslednje pismo Justine (priimka ne najdemo v pismu) za njenega moža: Lucca, 8. dec. 1915. Ljubi sprogi! Sprejmi mnogo srčnih pozdravov od mene, Tvojih

staršev ter sestre Marjete in Alojzije. Do sedaj smo še vsi zdravi, za kar moramo biti ljubemu Bogu nad vse hvaležni. Hrane je tukaj dosti, živeža ne primanjkuje še. Tukaj ne delamo nič — ne jaz, ne oče in mati; samo Alojzika in Marjeta pomagata v kuhinji v samostanu, kjer kuhajo za 600 oseb; na teden imata vsaka po 3 lire. — Prosim Te, pozdravi moje ljube starše, brate in sestre, ako veš zanje. Povej jim, da jih silno želim videti. Sporoči, kaj je z našim predobrim dušnim pastirjem čast. gospodu J. E. Jarcem. Ne morem povedati, kako vsi, ki smo tukaj, hrepenimo po svojih dragih, ki ste ostali tamkaj, in po domači grudi. Kje je moje bratranka Karolina Hlede? Pozdravi jo in povej, da sta njena sestra Milka in njen soprog Alojzij še zdrava in stanujeta blizu nas. Kaj je s Pepitom, Cilko in Lojziko? V skrbeh sem kako je s Teboj, kaj delaš? In Tvoj brat Tonček? Kje je Boštjan Mužina, ker njegova žena z otroci je tukaj pri nas; vsi so še zdravi. Mogoče veš, kje je teta iz Ločnika in Burgovi iz Podsobotina; naznani mi, ker mati Burgove je pri nas. Več naših ljudi je tukaj že leglo k večnemu počitku; med drugimi nunc in una županova (Anton Skorjanc), Štefan Pintar, župnik s Kojškega in naša sosedka Mila ter njenih pet otrok. Nazadnje Ti naznanjam žalostnega srca, da je umrl 7. oktobra tudi Tvoj novorojeni sinček. Njegovo sliko Ti pošljem, kakor hitro mi sporočiš svoj naslov. Sprejmi pri srčne pozdrave nas vseh itd.

+ **Slovensko prebivalstvo iz Dreznice, Libušnje, Liveka in Idrškega** so Italijani iz Breginje odpeljali dalje v Italijo. Občevati se z njimi more le z dopisnicami za vojne ujetnike in ne več z dopisnicami »Rdečega križa«.

+ **Zastrupila se je v Trstu s karbolno** kislino 58letna Agneza Škerl, stanujoča v ulici Evangelista Toricelli 8. Umrla je takoj, ko so jo prinesli v bolnišnico.

+ **Goriška begunka** Avguštna Nanut, 60 let stara vdova iz Štandreža, okr. Gorica, je 15. t. m. umrla v dež. bolnici v Ljubljani. Imenovana je kot begunka pred vstopom v bolnico stanovala v Rožni dolini št. 200, občina Vič.

Zbiralnica za vojaško čtivo na c. kr. tehničar visoki šoli na Dunaju.

Ze nad 14 mesecev odposilja zbiralnica za vojaško čtivo vsak dan večje ali manjše število — velikokrat do 200 — poštinih zavojev s čtivom za naše čete na bojišču. Zbiralnica pod vodstvom pisarniškega ravnatelja dunajske tehnične visoke šole, vladnega sveinika dr. E. Richterja si je stavila nalogo, da preskrbuje ravno čete v strelskem jarku, v najsprejnejših postojankah in staniščih, ki so takorekoč popolnoma odrezane od domačih tal, z dnevnimi časopisi, ilustriranimi listi in dobrim berilom v manjšem primornem formatu. Dejanjsko se je posrečilo doseči ta cilj, o čemer pričra nad 6000 vojnopoštinih dopisnic z veselo, časih pristrčno-iskreno zahvalo. Poseben načrt jamača za enakomerno in zanesljivo razdelitev.

Toda kljub radodarnosti uredništev in občinstva in kljub razmeroma velikemu številu vsakdanjih pošiljav ni mogoče vselej izpolniti vseh želja in le predolgo mora čakati časih ta in ona skupina, da pride zopet na vrsto. In s kakim hrepenjem se pričakujejo ti pozdravi iz domačije v daljnem stanu, posebno zdaj, ko led, sneg in kruti mraz tako otežujejo vstrajanje, to ve le tisti, ki je kaj takega sam doživel.

Zato se obrača na vse iskrena prošnja za naklonitev dnevnih in ilustriranih listov, zabavnega čtiva v majhnem formatu, resno in veselo. Da, celo strokovnih listov prosijo nekatere skupine, kakor »Chemikerzeitung«, »Ingenieurvereinszeitung« i. dr. Po predalih in omarah, v stanovanjih in podstresju je še marsikaj, kar bi bilo za naše vrle bojvne v njihovi samoti velike vrednosti, saj morajo že mesece pogrešati svoje običajno čtivo, svoj časnik. Marsikdo, ki je preje vzel v roke le najnovejšo časniko in knjige, je sedaj tudi s starimi osrečen.

Posebno zanimanje uživajo seveda dnevnik, iz katerih morejo naše čete posneti dogodke po svetu in zvedeti tako ugodni položaj naše dobre stvari.

Darovi se sprejemajo vsak dan, izvemši nedelje in praznike, v rektoratu c. kr. tehnične visoke šole, Dunaj IV., Karlsplatz 13, do 3. ure popoldne, morejo se pa poslati tje kaj tudi po pošti. Po večje množine na Dunaju se na telefonično zahtevo tudi pošlje. Pojasnila daje tudi telefonično gosp. koncipist W. Jühml, Dunaj IV., Karlsplatz 13, tel. št. 734.

Pogrešane družine s Primorskega.

Direkcija državnih železnic na Dunaju prosi »Posredovalnico za goriške begunce«, da bi se ji naznanilo sedanje bivališče še sledečih beguncev, ki naj bi dvignili njihovo tam naloženo prtljago: Pavšič Andrej iz Kozla, Massaro Angiolina iz Trziča in Lahovich Violetta iz Pulja. Dotičniki naj se

Stráža ob Adrii.

zglasane ali naravnost ali pri direkciji državne železnice na Dunaju ali pa pri »Posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani.

Pogrešani vojaki.

Išče se France za Zc, 55. pešpolk, deseta marškompanija; za pojasnila prosi Apolonija Zajc, Zgornja Zadobrova št. 7, p. Dev. Mar. v Polju pri Ljubljani. — Išče se Andrej Hvalica, črnovojnik, doma iz Osrednje pri Malni, p. Ročinj; pojasnila na Katarino Hvalica, župnijska ul. 2, Ljubljana. — Pogreša se že devet mesecev Golja Mihael, ki je odšel v Galicijo in je služil pri 55. pešpolku. Prosim če kdo kaj ve o njem naj mi sporoči. Doma je bil iz Kozaršč, p. Volče pri Tolminu, Primorsko. Ana Golja, Dol. Novaki št. 47, Log, p. Cerčno, Primorsko, naseljenka. — Za svojega brata Andreja Uršič, ki je odšel v začetku vojske v Galicijo in je služil pri celovškem 7. pešpolku ne vem že 14 mesecv nič. Če kdo kaj ve o njem naj sporoči njegovi sestri Mariji Uršič, naseljenki, Dol. Novaki št. 47, Log, p. Cerčno, Primorsko. Tudi ta je bil roma ravno tam kakor prvi. — Pogreša se Alojzij Brezič, 9. komp., 27. pešpolka. Pogrešani se je zadnjikrat v bojišča oglasil 15. oktobra 1914. Kdor kaj ve o njem, naj blagovoli sporočiti njegovi ženi Mariji Brezič, Moravče, Vas Dvorje št. 6. — Išče se Belinger Karol, 55. pp., ki je bil ranjen meseca junija v levo roko, a potem ni o njem nobenega sledu; pojasnila Mariji Belinger, begunka, Irmsdorf Nr. 7 bei Römerstadt, Moravsko.

Darovi.

Posredovalnici za goriške begunce so darovali še sledeči dobrotniki: g. Ozman S., župnik; g. župnik iz Trstenika; Veletrgovina R. Stirmecki, Celje; g. Koser Franc, Juršinci; šolsko vodstvo, Rabbendorf; ga. Kovačič Vera, Goriče pri Kranju. ga. Čok Marija, Longera pri Trstu; ga. Res Gusti, učiteljica, Boljunec pri Trstu; Marijina dr. v Trstu; ga. Engelsberger Julijana, Trzič; ga. Kuck Marija; ga. Turk Marija, Ljubljana.

Ob 7. in 9. uri zvečer samo še danes: prvovrstna dunajska burka

„Gospod brez stanovanja“

nepop. sen velik uspehi — Treba je videti!

„Potovala boš brez miru...“

Odllična drama v štirih dejanjih s Tatjano Irrah v glavni vlogi.

Vse to samo v

KINO CENTRAL v deželnem gledališču.

Knjigovodja ali knjigovodkinja

(samo dobra moč) večja tudi strojepisja dobi s 1. februarjem službo pri nekem podjetju v Ljubljani. Ponudbe, v katerih se naj navede na koliko plačo reflektira in navedbo sposobnosti pod šifro: Zanesljivost 97 na upravnilstvo »Slovenca«.

Enonadstropna hiša

se zaradi odpotovanja pod ugodnimi pogoji takoj proda. Več se izve v Rožni Dolini št. 222 pri Ljubljani. 2552

Orehov okrogli les

kupi v vsaki množini po najvišjih cenah Peter Angelo, Ljubljana.

Le pismene ponudbe se žele, tudi od trgovcev. — Posredovalci se iščejo proti dobremu plačilu. 2426

Krepak

deček

proti plači se sprejme pri Ivan N. Adamič Sv Petra cesta 31 Ljubljana. 134

Organist in cerkvenik

dobi službo pri veliki romarski cerkvi M. B. na Črnigori pri Ptuj, ker je dosedanji pri vojaki. Dohodki (denar, zbirce, lastno gospodarstvo itd.) so prav dobri, stanovanje krasno, orglje umetno prenovljene. Oglasijo se naj le v vsakem oziru prvovrstni prošniki. Nastop 15. sušca t. l. Pisma z zn. na: župni urad Črnagora pri Ptuj, Štajersko.

Stara dobro idoča

trgovina

z mešanim blagom v Ljubljani na brezkonkurenčnem prostoru se radi boleznimi proda. Ponudbe naj se pošilja na upravo lista pod »34 let obstoječa«.

Kupim dobro ohranjeno

fotografično ozadje

(Hintergrund) v velikosti 300 x 300 cm. Ponudbe s ceno in priloženo sliko ozadja na Ant. Vilhar, fotograf, Dol. Logatec. 141

Mlad vdovec

z večjim posestvom na Spodnje Štajerskem, posedujoč 150.000 K gotovine, želi znanje int. trgovsko naobražene dame, četudi vdova z 1 otrokom, v starosti 26 do 32 let, plemenitega srca in lepe rasti, v svrhu ženitve. Prijazne neanonimne ponudbe poleg slike, ki se vrne, do 10. februarja 1916, z navedbo event. imovine, na upravo »Slovenca« pod št. 1000. Tajnost umevno zajamčena.

Sprejme se takoj

Učenka

v konfekcijsko trgovino A. Lukič, Pred škofijo 19.

Sprejme se takoj pod ugodnimi pogoji, starejši

hlapec h konjem

(Oženjeni imajo prednost.) pri tovarni barv v Dola pri Ljubljani. 146

Zaloga piva (Istra) išče proti takojšnjemu nastopu

delavca

srednje starosti, vajenega pri konjih. Mora biti krepak in vojaščine prost. — Plača po dogovoru. Neslov pove uprava lista pod št. 145.

VILA

z vrtom se poceni proda. Natančneje se izve pri dr. Karlu Schmidingerju, c. kr. notarju v Ljubljani. 142

Ali ste že ponovili naročnino?

†

Potrtnim srcem javljamo pretužno vest vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš nad vse ljubljani brat, stric, svak, gospod

Ivan Cunder

dne 4. septembra 1915 v boju pri Mysow v Galiciji junaške smrti daroval svoje življenje za domovino.

Svete maše zadržnice se bodo brale v farni cerkvi na Ježici.

Preblagega pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.

Mala vas, dne 16. januarja 1916.

Žalujoči ostali.

V globoki žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš iskreno ljubljani preblagi sin, oziroma brat, svak in stric

Francišek Svolsjak

prejemši večkrat sv. zakramente za umirajoče, danes dne 15. januarja po dolgi mučni boleznimi mirno in vdano v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega rajnika bo v pondeljek dne 17. januarja ob 9. uri dopoldne iz hiše žalosti v Dragi na sorsko farno pokopališče.

Predragega pokojnika priporočamo vsem prijateljem v pobožno molitev in blag spomin.

V Dragi, dne 15. januarja 1916.

Anton in Franciška Svolsjak, starši.

Marijana Kušar, Pavla Svolsjak, sestri.

Jožef Kušar, svak.

Zahvala.

Za vse izkazano srčno sočutje povodom smrti naše nepozabne hčerke, oziroma sestre, tete, in svakinje, gospodične

Fini Zalaznik

izrekamo vsem spremljevalcem na zadnji poti, našo najiskrenejšo zahvalo. Osebito pa bodi prisrčna hvala preč. gospodu župniku Janku Barletu, za njegove tolažilne posete, g. dr. Pavlu Avramoviču za njegov neumoren trud.

Nadalje se zahvaljujemo gg. pevcem za prekrasno petje in vsem darovalcem prekrasnih vencev in šopkov.

Ljubljana, 17. januarja 1916.

Žalujoči ostali.

+

Anton Hafner, mesar in posestnik v Škofji Loki, naznanja v svojem ter v imenu svojih otrok Stanita, Slavota in Vere kakor tudi ostalih sorodnikov prežalostno vest, da je njegova ljubljena soproga, oziroma dobra mamica, sestra in teta, snaha in svakinja, gospa

Marija Hafner roj. Juvan

po daljši boleznimi, previdena s tolažili svete vere, dne 15. januarja ob 6. uri zjutraj v starosti 41 let, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage rajinke bo v nedeljo 16. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Sv. maše zadržnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Jakoba.

Škofja Loka, 15. januarja 1916.